سێکس و ژن ... کوردستان عومێر

لە کۆمەڵگا نەریتییەکان، بەتایبەتی ناوچە هەژارەکاتی ناوەڕاست پێیقین لەبارەی هەندێ چەمك شتێکی بقڕیو. لەناو هەموو کۆمەڵگایەك تاك بەو جیاوازی دیگەیەت مانا پێیدا دەکات. ئەم مانا پێیداکردنە دەبێتە ناسنامەی ئەو کەسە. لەڕدا ئەو تاکە تا چەند لە پراکتیککردنی کولتووکەی ئازادە، واتە بەستراوەتەوە بە سەربەستی بڕیار لە ژیانی کۆمەڵایەتییدا. ژنیش وەکو تاکێك بە درێژایی مێژوو هەوڵی خۆ سەلماندنی داوە، بەڵام لە کۆمەڵگا نەریتییەکاندا ئەم هەوڵی ژنان لە چوارچێوەی دەسەڵاتدا کورت دەکرێتەوە. واتە ئەوە کۆمەڵگا و بیروباوەڕەکانە ئەم سنووردار دەکەن. بە تێپەڕینی کاتیش ئەم سنووردارکردنی ئازادییە تاکەکەسییەکان هەموو گەواهی ئەوەن کۆمەڵگای ئەمە و پیاوان هەشتا لەو بیرکردنەوە دواکەوتووانە دەرنەچوونە. هەشتا دابونەریت، ئایینی هەژموونی بەسەر عەقڵی تاکەکاندا ماوە. هەشتا باوەڕ و نەریتە خولقاوەکان لە کلتووری تووندوتیژی و زبر و زەنگ تێنەپەڕیوە. ژنان لە کۆمەڵگەی ئەمەدا وەکو بوونەکی پەراوێز تەماشا دەکرێن. ئەو باوەڕە هەشتا ماوە، کە ژن ناتوانێ هەموو کارێک بکات، نەکو هەندێکی تەنیا لە چواردیواری ماڵدا قەتیس کراوە.

سێکس وەکو بەشێک لە ژیانی هەموو تاکێك، هێڵی گرنگی لە ژیانی کۆمەڵایەتی و دەروونیدا هەیە. دەروونناسێکی وەکو (فرۆید) هێڵی سێکس لە ژیانی مرۆڤدا بەشوێنێك وێنا دەکات، کە جەنگی یەکەمی جیهانی لە ئەنجامی چەپاندنی سێکسوە بووە. هەمیشە لە کۆمەڵگا نەریتییەکاندا سێکس وەکو غەریزە تەماشا کراوە. زۆربەی پیاوی کوردیش بۆیە سێکس دەکات تاکو غەریزەی سێکسی خۆی دامرکێنێتەوە. بەڵام لە کۆمەڵگا مەدەنەکاندا سێکس وەکو بەشێک لە مرۆڤ تەماشا دەکرێت، چونکە ئەوە تەنیا ئاژەڵە سێکس وەکو غەریزە ئەنجام دەدات. تەنانەت تەوانینی پیاوی کورد بڕانبەر چەمکی سێکس، تێروانینێکی چەندێتییە، کامە پیاو شوانە، یان هەفتانە سێکس زۆر یەنجام بدات ئەوە نیشانەی بەهێزی و پیاوەتییەتی. لەڕوە دەگەینە ئەو بڕچوونەی پیاوی کورد تەنیا وەکو ئامرازێکی سێکس، یان بووکەڵەی سێکس لە ژن دەوانیت. بەبێ ئەوەی باری دەروونی و کەسیی و تاکەتی ژنی لەبەر چاو بێت. بەبێ ئەوەی بزانێ سێکس بریتییە لە چنیەتی، نەك ژن ئامێری دامرکاندنەوەی غەریزە و هەواسی پیاو بێت. تەنانەت پیاوی کورد هەمیشە ئەو قسەیەی لەسەر زارە، کە سێکسی کردووە، واتە تەنیا ڕووی خۆی دەبینێ، بەبێ ئەوەی هەست و کەسێتی و مافی ژنەکەی

لەبەرچاو بێت. ئەم تەوانینە بەرانبەر ژنی کورد، هەوڵێکە بۆ دانانی ژن لە پلەی کۆیلایەتی. ئێستا لە ئەوروپا بوکێنەی سێکس هەیە، ئەو پیاوانەی حەزیان بە ژیانی تەنیایی ئەم بوکێنانە دەکەن و لە ماڵەوە هەوستی خۆیان خاپێدەکەن. هەمان شت بە ژنانی کورد لاڵیەن پیاوەوە دراوە.

گرینگی ئەم عەقیدەتە، هەوڵی زیری دەوێت، چونکە ئەم عەقیدەتە ڕیشەی کۆنی هەیە، هەزاران ساڵ ڕیشەی لەناو عەقڵ و دەروونی پیاوی کوردا داکوتاوە. بە گرینیشی نابێ تەنیا داوا لە پیاوان بکرێ تکایە وەها سیرمان مەکەن، بەڵکو سەرەتا دەبێ دەنگ لاڵیەن ژنانی کوردەوە بەتەدەر، دەبێ قۆگی ژنی کورد دەنگ و هاواری نەخڕ و نا بێت. ئەو هوشیاریە لای ژنی کورد دروست بکەین، کە ئەویش سەرەتا وەکو مرۆڤ، وەکو تاك تەماشا بکرێت. واتە تەکۆشانەکە سەرەتا لاڵیەن ژنەوە بێت. چیتر وەکو قوربانی سێریری خەمان نەکەین. کێواتە ڕزگاری ژنان لە کەی ئەم باو و یاسا و دابونەریت و عەقیدەتە خەڵکییە سەرەتا بە خەباتی ژنانەوە بەستراوەتەوە. سەرەتا ژن دەبێ خۆی وەکو تاك بسەلمێنێ، بە بەڵگەی زانستی و عەقیدەیی هووبەووی ئەم عەقیدەتە خەڵکییە ببێتەوە، بە ئەوەی بڕیەکی یەکگرتوو دروست بکات. یەکێك لە گرفتەکانی بەردەم خەباتی ژنانی کورد، زاڵبوونی عەقیدەتی حیزبییە بەسەر چالاکی و خەباتی فەمینیستی ژنانی کورد. پیاوی کورد لەم سەردەمەدا ئەوەی بە هوون بەتەوە ناتوانێ چیتر ژانی کورد دەستەمە بکات، بۆیە پێنا بە شتی دیکە دەبات. ئەویش دیەوە لە ڕەی دروستردنی بوکخراوی ژنان، گوایە داکۆکی لە ژنان دەکەن هەوڵی درژدان بەو عەقیدەتەی خۆی بدات. لەو بوکخراوانەدا هەر چالاکییەکی ژنان ئەنجام بدرێت دەبێ ڕەنگدانەوەی پڕەوی حیزبەکەکە بێت، پڕۆگرام و پڕۆگرامی حیزبیش عەقڵی پیاو دایشتووە، عەقڵی پیاوی کوردیش لەژێر هەژموونی دابونەریت و ئایین و کەتوبەندی کۆمەڵایەتیدایە. بۆیش ئەو ژنانەی لە کایە حیزبییەکان کار دەکەن، هەمیشە پیاوەکانی ناو حیزب وەکو کەرەسە و ئامڕی بەتاکردنەوەی غەریزە سێریان دەکەن. تەنانەت ئەو ژنانەی بە هاوکاری حیزب گەیشتوونەتە پلەیەکی حکوومی یان حیزبی، هیچ کۆیان لە بڕەوپیشبردنی کێشە و کێسەکانی ژنان نەبووە، چونکە بیرکردنەویان ئازاد نییە، بەڵکو لەژیر هەژموونی حیزبدا و لە پێناوی حیزبدا کاردەکات. بە نموونە ئەگەر ژنێك لە حیزبێکی ئیسلامییدا کار بکات، ناچار باوەڕی بە فرژنی هەبێت، ئەگەر پڕلەمانتاریش بێت، ناچار دەنگ بە پڕۆژەکە بدات. لەڕەو بەمان دەردەکەوێ ژنانی ناو حیزب تا چەند کاریگەری حیزبیان بەسەرەوەیە. ئەم کاریگەرییە، کاریگەری لەسەر بیرکردنەوەی ئەوان دەبێت.

ئەگەر هزرمان هاوردە بکردایە کامەران چروستانی ...

سیانزە ساڵ بەسەر هەوخانی ژەمەکێی سەدام و بیست و پێنج ساڵ بەسەر دەسەڵاتی خەیی کوردستاندا تێپەڕیوە. ئەم ماوە دوور و درێژە کاتێکی بەس بووە بۆ ئەوەی وەاتێکی کاولکراو بنیات بنرێتەوە، کەمێگا هەوتی ئاسایی ژیانی خەی بگرێتەوە و بوارێ جیاوازکانی ژیان هەدی هەدی ئەگەر پێشکەوتنێکی زەریش بە خەیانەوە نەبینن، ئەوا چەند هەنگاوێکی باشیان بەرەو پێشەوە ناباێت. بەڵام مەخابن .ئەوەی لە مەیدانی واقعی عەراقی و کوردستانیدا دەگوزەرێت زەر دوورە لەو خاڵەی، کوردستان بە تایبەتی و عەراق بە گشتی دەبووایە پێی بگەشتایە.

ئەوەی باسی لەوە دەکرێت و زانیارییە نهێنییەکان دەیخەنە ڕوو ئەوەیە، کە بەڵایەنی کەمەوە نزیکەی سەسەد ملیارد دۆلار لە دوای هەوخانی ژەمەکێی سەدام هەتا ئەمڕۆ ڕاستەوخۆ دیار نەماون جگە لەو بڕە ئپرە زەبەلاحانەی، کە لە پرۆژەی خەیاێیدا سەرف کراون. بەگومان هەموو ئەم پارانە لە لایەن سەرکردە و بەرپرسە باڵاکانی عەراقەوە بە شێوەیەک لە شێوەکان براون: لە سامانی وەاتەکەوە کراوە بە سامانی تایبەت.

سەرکردە کوردەکانیش لەم بڕە پارانە و لەو بڕە پارانەی کە لەناو هەرەمی کوردستاندا دیار نامێنن، بە بەش نەبوون و نابن. خە ئەگەر تەنها لە سەدا دەی ئەو بڕە پارانەی کە باس لە دیارنەمانیان دەکرێت ڕاست بن، ئەوا ژمارەیەکی ترسناکی گەندەیمان لە هەرەمدا بە دەردەکەوێت.

وەلە با ئەمە کەس بە گەندەکار دانەنیین، کەس تاوانبار نەکەین و تەنها بیخەینە ئەو قاڵبەوە، کە ئەم پارانە بە هەڕە بە شێوەیەک لە شێوەکان دیار نەماون: بەڵام ئەمەش ڕوویەکی دیکەی ڕاستەقینەی ئاستی هزر و توانای بەڕێوەبردنی ئەو دەسەڵاتدارانە دەردەخات، کە بە درێژایی ئەو هەموو ساڵانە بوارێکی هەندە پێ هەڵیان ڕەخساندووە بۆ ئەوەی ئەو پارانە دیار نەمێنن، بەجگە لەوەی کە بەفیڕە ڕۆیشتوون.

بە واتایەکی دیکە و دوور لە هەموو تەمەتبارکردنێک کەواتە

دەسەڵاتدارانی ئەم وڵاتە هەرچەندەک ناویان لەناو چوارچێوەی هەوداوەکانی ناوەوەی ئەم وڵاتەدا زل و گەورە بن، بەڵام لەسەر ئەرزی واقیع خاوەنی ئەو توانا هەرزی و زانستییە نین، کە بتوانن کەمەگایەک بە دروستی بەڕێوە بەرن، ئەگینا بەبێ هیچ پاساوێک ژیانی ئەم کەمەگایە دەبووایە لە ئێستادا لە ئاستێکی دیکەی بووایە.

جا هەر لەسەر بنەمای دەسەزی و ڕاحی نیشتمانپەروەریی ئەم سەرکردانە (هەروەک هەمیشە باسی لێوە دەکەن) ئەگەر بهاتایە تەنها لە سەدا یەکی ئەو بڕە پارەیەی دیار نەماوە (نزیکەی سێ ملیارد دۆلار) هاوردەی هەرز، زانیاری، ئەزموون، پسپۆریان بکردایە، ئەگەر لە ناخی خۆیاندا قەناعەتیان بە لاوازی و ناتوانایی خۆیان بکردایە، ئاوڕێکی دەسەزانە و نیشتمانپەروەرانەیان لە کەمەگاکە بدایەتەوە، ئەگەر بە جارێکیش هەنگاوەکانی خۆیان بخستایەتە ژێر پرسیارەوە و هەروەک هەموو کارەستەیەکی هاوردەکراو بمانتوانیایە هەرزەکی هاوردەکراومان بکار بهێنایە، ئەوا بگومان ژیانی ئەم وڵاتە بە ئاقارێکی دیکەدا دەڕۆیشت کە زۆر جیاواز دەبوو لەو کارەساتەی، کە ئێستا تیایدا دەژین.

بەڵام بگومانێنیاویستوە و نایانەوێت ئەو بیرکردنەوە ئەنجام بدەن، نەک لەبەر ئەوەی هەستیان بە هەنگاوە پڕ هەڵە و گەندەڵکارییەکانی خۆیان نەکردبێت، بەڵکوو لەبەر ئەوەی هەموو هەنگاوێک بەو ئاراستەیە مانای بنیاتنانی سیستەمێک دەگەنێت. دانانی سیستمیش هەمیشە مانای کەمکردنەوەی بواری دزی و گەندەڵکاری دەگەنێت، کە ئەمەش شتێکە خواستی چینە بەرزەکەی دەسەڵات نییە و نەبووە، بەڵام لەوەش گرنگتر ئەوەیە کە هەموو نزیکبوونەوەیەک لە داشتنی سیستەمێکی جێگیر لە هەرەم و وەتدا ئاستی ئاستەقینەی توانای بەڕێوەبردنی دەسەڵاتداران دەردەخات و ئەو ڕاستییە تاڵەش ئاشکرا دەکات، کە ئەوان تەنها لەناو سیستەمێکی بە سیستمدا بە توانان نێک لە داشتنی ئەو سیستەمەدا، کە بە هەڵەوە بتوانن کەمەگایەک بەڕێوە بەرن، کە ئەویش هێندەی پێویستی بە هەرزەکی فراوان و دەوڵەمەند هەیە، هێندە پێویستی بە ناوی زل و گەورە نییە. هێندەی پێویستی بە کردار هەیە، هێندە پێویستی بە پێمانی پوچ نییە. وەڵە ئەوەی ئەم.وەتە تەنها لە دروشمە هەڵواسراوەکان و وشە باقوبریقەکاندا دەوڵەمەندە، لە پێمانە بە بنەما، درە و چەواشکارییەکاندا، چونکە بە ئاستی هەرزی ئەوان و بەردەوامبوون لە یارییە چەپەڵکاندا ئەو ڕێبازە تاکە ڕێگەیە کە کەمەگا لەناو هیوا و ئاواتێکی هەمیشەیی بە کۆتای بەتادا بهێنەوە، بە خۆشیان ئامانجە دارایی و دەسەاتەکانیان دەستبەر بکەن.

سەبارەت بە پێژەی هەرەمی سلێمانی ... ئاسۆکمال

لێبین هەردی و مەریوان وریا قانع لەدوو وتاردا(شکستی یەک ئیدارەیی)و(ئیفلاسی سەرتاسەری) باسی ئەوە دەکەن کە یەک ئیدارەیی کوردستان شکستی هێناوە و چارەسەر ئەوەیە (لەدو هەرەمی جیاوازدا خەیان رەکبخەن)یان(ستراتیژیکی دیکە ئەوەیە زەرینەیەکی سیاسیی لەدەرەوەی پارتیدا دروستبکرێتو سەرجەمی دەزگاکانی حوکمانیی، بە دەورەیەکی ئینتیخابی، لەم هەڵە بسەندرێتەوە).

ئەم دوو نوسەرە کە تیەریسیەنی بزوتنەوەی گۆران و دیموکراسی پەرلەمانی بون ئەستا لەبەردەم واقعی ئیفلاسی ئەم دیموکراسی وپەرلەمانە لە کوردستاندا ڕۆگاچارەی دروستکردنی هەرەمی سەوز و زەرد یان زەرایەتی دژی پارتی دەخەنەوو .

جیاوازی زەنی زەرد و سەوز چیە؟
سەرەتا پەویستە بپرسین ئایا جیاوازی یەک ئیدارەیی و دوو ئیدارەیی یەکێتی و پارتی چیە؟یان جیاوازی زەنی زەرد و سەوز چیە لە ٢٥ ساڵی ڕابردودا؟ بەچی لە مەژووی دوور و نزیکدا ئەم دوو حزبە دەسەڵاتدارە ماوەیەک یەکگرتون و بەرە و حکومەت و پەرلەمانی هاوبەشیان هەیە و ماوەیەکیش شەڕی شاخ و شەڕی شار و شەڕی پەست و داهاتی نەوتیان هەیە؟ ئایا بەڕاستی دوو سیستەمی حوکمانی جیاواز لەکوردستاندا هەیە و دوو مەدیلی ئیداری و سیاسی و ئابوری لە زەنی زەرد و سەوزدا هەیە؟
بەگومان هەموکەس دەزانێ کە یەکێتی و پارتی وەکو یەک هەزی میلیشیایی سەربازی و ئەمنی یان هەیە ، وەکو یەک کەنترۆڵی داهاتی نەوت و بودجە و گومرگ دەکەن، سیستەمی دادوەری و پەروەردەیان وەک یەکە. هەردوکیان لە گەندەڵی و سەرکوتی ئازادی و نەدانی موچە و دابینکردنی خزمەتگوزاریکاندا لەیەک دەچن.
بەکورتی سیستەمی حوکمانی ئەم دوو حزبە بریتیە لە ئیمارەتێکی میلیشیایی کە یاسای هەز و لۆجیکی چەک حوکم دەکا. پەرلەمان و یاسا و موچە و ئازادی لەسایەی یاسای میلیشیایدا مانایەکی ئەوەیە کە هەزی چەکداری حزبی دەسەڵاتدار سنور و پەراوێزی ئەمانەی دیاری

دەکا. هیچ یاسا و سنورێک لەسەروو هەزی چەکدارەوە نیە و هیچ بەرژەوەندی و پەداویستیەک لەسەروو بنەماوە و تاقم و حزبی چەکدارەوە نیە.
خاڵەکی هاوبەشی تری هەردوو حزبی دەسەاتدار ئەوەیە کە مەدەلی میرینشین و ئیمارەت و هەرەمی زەرد و سەوز پەیوەو دەکەن و هیچکات دروستکردنی دەوڵەت لە کوردستاندا لەبەرنامە و ستراتیژیاندا نیە. لەلایەک لە عەراقدا دەمەننەوە و لەلایەکی تر وابەستەی تورکیا و ئێرانن. ڕیشە و هەکاری مێژوویی پەیوەو کردنی یەکێتی وپارتی لەم مەدەلە دگەڵتەوە بە دروست نەبونی دەوڵەت لە کوردستاندا. لە چەند سەدەی ڕابردودی ١٨ تا ٢٠دا کە سەردەمی دەوڵەت دروست بون بوە، میرنشینە کوردیەکان لەنێو ئیمپراتوریەتی عوسمانی و ئێرانی دا خەریکی یاریکردن بە هاوسەنگی هێزەوە بون و هەرجارەی لایەکیان گرتوە و لەدژی یەکتریش لەشەڕدا بون. بزوتنەوەی ناسیونالیستی کوردیش کە لە سەدەی بیستدا سەرهەڵدا پەیوەو لەهەمان یاسا و ڕەسای سود وەرگرتن لە کەلەنی نێو دەوڵەتکانی تورکیا و ئێران و عەراق دەکا . میرنشینە تازەکانی بارزانی و تاڵەبانی کە بەردەوام لە ململانێدان لەسەر باڵادەستی و ناوچەگەری درێژەپەدەری هەمان مەدەلی حوکمڕانین.
ئەگەر لە ڕابردودا دەوڵەتانی ناوچەکە و هێزە جیهانیە ئیمپریالیستیەکان ڕێگر بوبن لەبەردەم گەیشتنی ئەم واقعیەتە سیاسی و ئابوریەی کوردستان بەتام لە چارەکە سەدەی ڕابردودا ئەم ڕێگریانە لەبەردەم کوردستانی عەراقدا نەبوە کە ستراکتەری سیاسی و ئابوری بەرەو دەوڵەت هەنگاونانەت. ستراتیژ و شێوازی دەسەاتدارەتی یەکێتی و پارتی لە ئیمارەتەکی میلیشیایی کە گەورەکردنی هێزە چەکدارەکەی و کەنتڕۆڵی داهات و نەوت و خەبەستنەوە بە دەوڵەتانی ئێران و تورکیا نەبە هیچی تر نیە. هەرێمی کوردستان کراوەتە سیستەمێکی کاپیتالیستی بە یاسای جەنگەڵی میلیشیاکان دەوات بەڕێوە. شێوەی پارتی لەسەر باڵادەستی لە ڕێگەی مانەوەی سەرکایەتی بارزانی و شێوەی ناوخۆی یەکێتی لەسەر داهاتی نەوت ڕاستیەکانی ئەم میرنشینە نەوتیانە دەردەخا.

مەدەلێکی کۆن و ناوەکی تازە

لە چارەکە سەدەیەکی حوکمڕانی یەکێتی و پارتیدا سەرەڕای بونی پەرلەمان و حکومەتێکی ناوبەناوە بەتام واقعیەتی دوو ئیدارەیی یان لەڕاستیدا دوو میرنشینی نگەڕاوە. کەواتە پشنیاری دروستکردنی هەرەمی سلەمانی و زەرینە دژی پارتی بەچی پەویستە،لەکاتێکدا هەرەمی سەوز ئیدارەی جیاوازی هەر هەبوە و ئێستا لەنێو ئیدارەی

سەرەکی یەکێتی خەریکە لەسەر نەوت ورگی یەکتر هەڵدەدڕن و باسی شەرەفی"شەواڵ هەڵکەشانەوە"ی یەکترەکەن.
ئایا بەڕاستی ئەم دوو نوسەرە پێیان وایە زانی سۆز دیموکراسیە و ئۆگەر زانی زەرد لەکە خەکی کوردستان ببێتەوە دنیا شامی شریفە؟!
ئەم دوو نوسەرە پێیان وابوو کە بەسەرکەوتنی بزوتنەوەی گۆران لە هەڵبژارنەکاندا پرسەی دیموکراسی بونی دەسەڵات لە کوردستان دەستی پێکردوە وئیستاش دوای نەمانی پەرلەمان و شکستی موتوربەکردنی دیموکراسیەکەیان بە سیستەمی میلیشیایی کوردستان، بەدوای تاقیگەیەوەکن لە زانی سۆزدا بە سەلماندنی ڕەوایەتی دیموکراسی میلیشیایی.

بزوتنەوەی گۆران ئێستا هاوپەیمانی باڵی زەرینەی یەکێتی یە و باڵی "ناوەندی بەیار"ی یەکێتی بەم هاوپەیمانەی گۆران دەڵێ"میلیشیا ودزی نەوت"، کە هەرهەمان ڕەخنەی گۆران لە پارتیە، ئایا لەم زانی سۆزە و هەرەمی سەلمانیدا چ ڕەگاچارەیەک هەیە بە دەربازبون لەم کێپەی "پارتی" ؟ ئایا سەلمانیش دەبە بەسەر چەند هەرەمدا دابەش بکرێ؟ لەم زانی سۆزدا کە زەرینەی دیموکراسی تیایدا حاکمە کەشەی کەرکوک چەن چارەسەر دەکەن ،کە ئێستا میرنشینی سۆز لەبەرامبەر یەکتر و لەبەرامبەر پارتیدا شەیان لەسەر چاڵە نەوتەکانە،ئایا ئەمیش دەبە هەرەمی سەربەخە یان سەربە سۆز یان سەربە زەرد بە؟ بەگومان ئاکامی ئەم شەوە حوکمانیە شەی ناوخەی ئەم میلیشیایانە و ململانێی بەردەوامیان لەسەر بادەستی و پێڕەوی یاسای جەنگڵە لە نەوخەشیاندا ،کە مانەوە بە بەهەزترینیانە، بەهەزترین زەن ،بەهەزترین ناوەند،بەهەزترین بنەماڵە، بەهەزترین میلیشیا و بەهەزترین کەسایەتی ،هتد. ئەم شەوازە لە حوکمانی شەڕکی نەبراوە و هەمیشەیە کە ئێستا و ئایندەی سیاسی و کەمەڵایەتی و ئابوری کەمەگەی کوردستان بەرەو شیواندن و داڕمان و دواکەوتویی دەبات. قەیران و چەقبەستویی سیاسی و ئابوری ئێستا ئاکامی ئەم سیستەمە میرنشینیە نەوتیە میلیشیاییە.

هەرەمی سەلمانی یان هەرەمی سۆز
دابەشکردنەوەی کوردستان بەسەر دوو هەرەم و ستراتیژی بادەستی زانی سۆز بەسەر پارتیدا، هەمان تیۆری و سیاستەکە کە یەکێتی و پارتی وەک دوو میرنشین و ئیمارەت خەیان بە عەمەلی پێی گەیشتون و پیادەیان کردوە. ئەم تیۆریانە تەنیا داشتنەوەی ئەو یاساییە کە بەسەر سیستەمی حوکمانیەتی ئەم حزبانەدا زاڵە و شتێکی تازە نیە.

بونی گ‌ان لە زەنی سەوزدا و وەک هاوپەیمان و بونەوە بەشک لەیەکەتی، هیچ قودسیەت نادا بەزەنی سەوز و هەرەمی سلەمانی یەکەتی و گ‌ان هەرهەمان میلیشیایی دزی نەوت وداهات و دژی ئازادی بەوەی دەبا کە چارەکە سەدیەکە هاوشانی پارتی کوردستانی کردەتە دەزخی خەکی کرەکار وفەرمابەر و مامەستا و هەژار و ئازادیخوازی کوردستان و بەهەشتیشی بە بنەماڵەی تاڵەبانی و کەسرەت و بەرهەم وسەرکردە و سەرمایەدارەکانیان ڕازاندەتەوە. سیاسیەکانی یەکەتی و پارتی لە ١٩٦٦ و ١٩٩٤ و بەبەردەوامی دوو ئیدارەیی و دووزەنیان تاقیانکردەتەوە ، قەیران و بنبەستی سیاسی و ئابووری ئەستاش لەوانەیە جارەکی تر بەرەو ئەو دوو ئیدارەیی و جیاکردنەوەی هەرەمی سەران و بادینان و تەنانەت هەرەمی کەرکوک و زەر دابەشکردنی تریان بەرەت. ئەمە لەجیکی مانەویە بە بەهەزترین و لەجیکی ئیمارەتی میلیشیاییە.

دوبارەکردنەوەی ئەم ناوچەگەریە بەزمانی تیری و بەناوی بزوتنەوەی ئیفەرمیستی پەرلەمانی هیچ ناگیەنەت جگە لە شەریکی ئاسە و ستراتیژی یەکەتی بەململانە لەگەڵ پارتیدا لەدرەژەدان بە ناوچەگەری و مانەوە لەقابی ئیمارەتەکی عەراقی و دەرنەچون لە فەلەکی ئەراندا . بەڵام سەیر لەوەدایە باڵەکانی یەکەتی خەیان چونکە لەگەڵ پارتی هەشتا شەریکی حکومەت و داهاتی نەوت و بودجەن خاوەنی ئەم خولیایانە نین. گ‌انیش کە ئەستا وازی لە خولیاکانی ئیفەرمکردنی سیستەمی میرنشینی میلیشیایی نەوتی هەناوە دەیەوە لەڵەگەی خولیای جیاکردنەوەی هەرەمی سلەمانیەوە ببەتە شەریک لە دەسەات و داهاتی دزراو وسیاسەتی یەکەتیدا. تیری هەرەمی سەوز و باڵادەستی زەنی سەوزی ڕەبین و مەریوان نیشانەی ئیفلاسی ئەم جەرە دیموکراسیەی گ‌انە.

ناڕەزایەتیەکانی ئەستای کوردستان پەویستی بە بەدیلەکی سیاسی و ئادیکاڵەدایە کە وەڵامی بە کەشکانی خەکی کوردستان پەبەت. تەپەبون لەقابی مەمالیک و ئیمارەتی میلیشیاییدا و نەبون بە دەوڵەت پەویستی بە خستنەگەڕی بزوتنەویەکی سیاسی و جەماوەری ئادیکاڵە کە کارلەسەر ئایندەی سیاسی ئەم کەمەگە ئاسنادیارە بکا و بەرەو یەکلاکردنەوەی چارنوسەکەی بەرەت تا چارەکە سەدیەکی تریش ئەسیری دەستی دوو میلیشیانەبە،کە یان داهاتەکەی دەدزن یان دەیکەنە یاری دەستی ئەردوگان و قاسمی سلەمانی.

بەکورتی دەبە چیتر خەک لەناوچەی یەکەتی تەنیا دژی پارتی و لەناوچەی پارتی تەنیا دژی یەکەتی نەبە، بەڵکو دژی هەردوو بەرەو و بنەماڵەی دەسەات بە و میرنشین و ئیمارەتی سەران و بادینان

بەت.لەم جەنگەی یەکێتی و پارتیدا دەبە هێزی جەماوەری هەکخراو ئەم دوو حزبە ناچار بگەینی لەجیکی هێزی میلیشیاکان بە هێزی لەجیکی ئازادیخوازی بکا .پێویستە کوردستان لەجەنگەی میلیشیا میرنشینە نەوتیەکانەوە بکرێ بە دەوڵەتێک کە مانای یاسا و ماف و ئینسانی تێدابێ تا چیتر ئەم حزبانە نەتوانن وەک ئیمارەت و شێخ نشین و موڵکی بنەماڵە هەڵسوکەوت خەڵکدا بکەن و هەرکات ویستیان زەرن و هەڕەم بەخەیان جیابکەنەوە و شەی خەیان لەسەر دزی و پێست وەک چارەنوسی بە ئیرادەی خەڵك بسپێنن. تیری هەڕەمی سەوز و ستراتیژی باڵادەستی زەنی سەوز خەی بەشەک لەم بە ئیرادەکردنی خەڵک و گوڵایەی و خەشباوەی وکۆتندەوای سیستەمی میلیشیاکانی یەکێتی و پارتی و بونە قوربانی ململانی و شەڕکانیانە.

ئاسۆکمال
١٤ سێپتەمبەری ٢٠١٦

دێپیسی و نیازپاکی لە نێوان نادیە مورادو ئەوانی دیدا … عومەر محەمەد

١٦ی ئەیلولی ٢٠١٦ – سلەمانی

نادیە موراد کچەکی کوردی ئایین ئەزیدییە،لە دایکبووی ساڵی ١٩٩٣یە،ئەولەگوندی کەچەی ئەزدی نشین لە دایک بووە، کەلە ٣ی ئابی ٢٠١٤ دا گوندەکەیان لەلایەن چەتەکانی داعشەوە گەمارەدراو لە ١٥ ئابدا هەموو پیاوەکانیان کەمەکوژکران و ژنەکانیشیان بردن، نادیە موراد یەکێکە لەوکچانەی لەدەستی داعش ڕایکردو ئەمرۆ ١٦ی ئابی ٢٠١٦ لەبارەگای سەرەکی نەتەوەیەکگرتووەکان و لەمەراسیمەکی تایبەتدا شەرەف ونازناوی باڵیۆزی نیازپاکی عەراقی لەنەتەوە یەکگرتووەکان پێبەخشرا، بەگومان ئەمەش پەرچەکردارێکی گرنگی کەمەگای نەودەوڵەتیە بە داعش و دەستکەوتکی گەورەیە هەم بە کوردوهەم بە عەراق .
ئەمە ڕۆژکی مەژووییە بەکورد، ئەگەرچی هەمیشە بەگومانەوە

دەوانمە هەرجووەو قسەیکی ئەوکەسانەی پێگەی نەودەوەتیان هەیە،گومانەکەشم لەوەیە لە مێژە ئەم میللەتە بەپێشچاویانەوە پێشهلکاری گەورەی هەتا ئاستی کەمەکوژی دەرهەق دەکرێت و هەوەی سەینەوەی دەدرێت و بەپێشچاوی جیهانەوە نەک جارێک، دەیانجار تاوانی کەمەکوژی کوردان ئەنجامدراوە، وەلێ ئەم کەسایەتیە نەودەوەتیانە تەنها لەبەر بەرژەوەندی ئابوریەیان لەپێش هەموویانەوە لەبەر (بەنەی نەوت) نەخێیان و نە دامەزراوەو رێکخراوەکانیشیان قسەیکیان نەبووە بەقازانجی کوردی ستەملێکراو بێت. هەر هیچ نەبێت هەوەستێکیان هەبێت بە رێگرتن لەوتاوانانەو رێزگرتن لەو پەیماننامانەی خێیان لەمەر قەدەغەکردنی تاوانی جینسایدو پاراستنی مافەکانی مرۆف وئابەوی مرۆقایەتی دەریانکردوون و واژێیان کردوون.
بەیە ئەستا کە نادیە موراد لەباوەشی بانکی مەندا دەبینم،ناتوانم میهرەبانی و ئینساندۆستیان بخەمە پێش ئازایەتی نادیەموراد، چونکە ئەوەی نادیەی رزگارکرد ئازایەتی خەی بووە بە هاوکاری ماەکی عەرەبی بەویژدان، نەک هەوە وکەششی سیاسیەکان، کاتێک لەدەستی چەتە بەدرەفتارەکانی داعش هەڕەهات و گەیشتەوە کوردستان، ئازایەتی خەی بووە کەوا دەستەوسان دانەنیشت،هەر هیچ نەبێ نەبووە پاەوانی زەلیلی سەرشاشەکانی تیڤی ومیدیای کوردی، کەهەمیشە شاشەکانیان پێن لەم قوربانیە زەلیلانەو کارەکتەرە چالاکەکانیشیان فەرامەش کردووە، ئەوە ئازایەتی خەی بووە قایل نەبووە ببێتە ژنەکی زەلیلی ناو کەمپی ئاوارەکان، قایل نەبووە بەپیتاکی ئاوارەیی ژەرچادرەکان بژی وشەوان بەداماوی ەڕێز بکاتەوە،ئەی ئەگەر وانەبووایە چێن دەبووە کارەکتەرەکی ئەکتیڤ ؟
نادیە موراد بەپەچەوانەی لەژیکی ئەوانەی ژنیان پێ زەعیفەوکەم عەقڵ،دەڕێت: ئەوەی من گەیاندمە ئەنجوومەنی ئاسایش و وەاتانی دیکە، ئەو کارەساتانە بوون کە داعش بەسەر کچ و ژنی کوردی ئێزدی هێنا و من بەچاوی خەم بینیبوومن. هاواری من لەو شوێنانە تەنیا بە گەلەکەم نەبوو، بەڵکو مەبەستم بوو بە جیهان بەەم کار بە هەموو ئەوانە بکەن کە بوونەتە قوربانیی دەستی داعش. من وا هەست دەکەم هەتا ئێستا بە ئامانجەکەم نەگەیشتووم، کارەکم نەکردووە بە ئەو پیر و گەنجانەی کەوتوونەتە دەستی داعش. ئەوەی من مەبەستم بوو بیگەیەنم ئەوە بوو کە داعش دژی مرۆقایەتییە، دژی ژنان و منداڵانە، دژی هەموو ئایینەکە.) کە ئێستا نادیە موراد لەباوەشی (بانکیمۆن)ی سکرتێری گشتی نەتەوەیەکگرتووەکاندا دەبینم هەست بەجۆرێک دڵنیایی دەکەم،لەبەرئەوەنیە کە ئامێزی سکرتێری نەتەوە یەکگرتووەکان سەلامەتیمان دەپارێز نا لەبەرئەوەیە ئەو ئامێز

هندی سیاسیە، هندێ هاوسزیەکی فریودەرانە نیە. واهەست دەکەم دەبێت مرۆڤایەتی هەلوەستەیەک لە ناپەسندی خۆی بکات و دەستی داعش وداعش رەفتارو ئەوانەش کورت بکاتەوە کەلەپشتیەوەن . ئەوانیش تێگەیشتوون کەمەترسیەکە لەعێراق وسوریادا قەتیس نابێ بەکو مەترسیەکی جیهانیە.

نادیە مورادبەهەموو جیهانی گوت ژن لاوازو کەم عەقڵ نیە، سەرچاوەی فەسادو داوێن پیسی نیە، بەکو ئەوانە کەم عەقڵ و لاوازن کە ژن تەنها وەک کەرەستەیەکی سێکسی ومنداڵ خستنەوە دەبینن، تەنانەت لەدیلکردنیشیاندا هەروا مامەڵەیان لەگەڵدا دەکرێت، راستە ئەوە بەیەکەمجارە لەدوای تاوانێکی جینەساید بەم شێوەیە گوێ لەکورد دەگیرێ و ژنێکی کورد بەهەی ئازایی و ئازادیەوە هەنگاوەکانی سنوری ناوخۆدەبەزێنێ و ناوپێگەی دەترازێتە کایەی نەودەوەتیەوە و متمانەی کەمەگەی نەودەوەتی بەدەستدەهێنێت و نازناوی باوەژی نیاز پاکی پێ دەبەخشرێت.

نادیە لەخۆرا ناڵێت: "متمانەم بە حکومەت و سیاسەتی کوردی نەماوە" ئەو باش دەزانێت لەهەرەم چ دەگوزەرێ بەگومان ئەگەر سیاسەتمەداری کورد بیویستایە تێبگات لەدوای ساڵی (١٩٩١)ەوە دەرفەتی هاوشیوەی بە دەربازبوانی ئەنفال وکیمیابارانیش، هەبووبێ بەڵام نەیانویست تێبگەن و گوێی خەیان لەهەر دەنگەکیش کەکرد کە دەیویست لە دەردی شەرمنی وتێگەیشتنی کەواری رزگاریان بکات، بۆیە هەموو ئەو دەرفەتانەیان کوشتووەو خستنەروی ئەوکەسایەتیانەیان بەپێویست نەزانیوە. خۆئەگەر دەرفەتەکیش هەکەوتبێت بەرپرسان و وەزیرو گزیرەکان لەبری کارەکتەری گرنگ و شایەتحاڵی گرنگ کادیروخزم وناسیاوەکانیان ناردووەتە دەرەوەو دەسڵی کەمەکوژیان بەقوربانی گەشتی ئەوروپاوئەمریکای خزم و کەسەنزیکەکانی خەیان کردووە، دەنا لەتاوانی ئەنفالیشدا نەک نادیەمورادەک بەکو دەیان نادیە مورادهەبوون کە دەسڵی ئەنفال بگەیەنن ناوەندە گرنگەکانی جیهان و هەموو ئەوانەش شەرمەزاربکەن کە هاوسزبوون لەگەڵ بەعس وشۆڤێنیزمی عەرەبی و تورکی وفارسی .

بەگرتنی شەنگال نەک هەر پەردە لەسەر روی چەتەکانی داعش بەکو لەسەر کەی بیرو ڕەفتاری شۆڤینیزمی عەرەبی و ئیسلامی پەردەیان هەماڵدرا، ئەوەی لەمەژودا لەتەمووماژدا مابووەوە تاوان و بەدرەفتاریەکانی داعش بە وێنەی دیجیتاڵی خستیانەوە بەردەم رای گشتی، ئەوەی لە بارەی ئەتکردن وکرین وفرۆشتنی ژنانەوە لە ئەنفالدا دیزە بەدەرخەنەکرا ئەمجارە داعش بەڵاقەکردنی ژنانی ئەزدی بەئاشکراو بەبێ پەردە سەلماندیانەوە، ئەوان چ لە ئەنفال وچ لە شەنگال ویستیان زیاتر ئابڕوی کوردو ئایینی ئەزدی بەرن، بەڵام بەو

تاوان و بەردەفتارییەیان نەک هەرخۆیان لەسەر ئاستی جیهان ریسواترکرد بەڵکو نیشانەی پرسیاریان لەسەر پیرۆزیەکانیشیان داناو ژنانی ئۆزدی نەک هەرداعش و لاقەکارانیان ریسواکرد، بەڵکو هەموو ئۆوانیشی ریسواکرد کەهاوسۆزو داعش نەفتارن.
هەرچەنەک بەت مەرجعی فیکری سوننی عەرەبی بەتایبەتی و مرجعی فکری عەرەبی وتورکی دەڵا داعش و هاوپەیمانەکانی و ئۆوانیشی هاوسۆزو هاوپەیمانیانن لەجەنگدا بردیانۆو بەنام ئیخلاقیان دەراند، موصەوشەنگالیان گرت بەنام ئابروی دەسەڵاتدارەتی تورک وعەرەبیان برد. نادیه موراد لەلایەن داعشۆو گیراو دەستدرێژی کرایە سەرناموسی بەنام ئیستا بووەتە شەرەفی هەموو کوردێکی بەشەرەف و هەموو مرۆڤێکی ئازادیخواز بێیە ئیستا هەر نوێنەرایەتی ئۆو ژنانە ناکات، کە دەستدرێژیان کراوەتە سەر بەڵکو نوێنەرایەتی هەموو کوردێک وعەراقییەکی بەشەرەفیش دەکات لە نەتەوەیەکگرتووەکان . ئۆوکچەی داعش ویستی ئابروی بەرەت ئۆو ئابروی داعش وهەموو داعش رەفتارەکیشی برد بەتایبەتی لەماوەی ئەم چەند مانگەدا هەنگاوەکانی هێندە گەورە بوون هەرگیز پێشتر لەسیاسەتمەداری کوردی باشور نەوشاونەتەوەو وبیریان لێی نەکردووەتەوە.
سێیرە ..! لەکاتێکدا سیاسەتمەدارانی خەڵکی کورد نادیەموراديان فەرامۆش کردووەو لێی ناپرسنەوە، کە ئۆو چ پێویستی بەوان نیە، بەڵکو ئۆگەر سیاسەت وحیکمەتی سیاسی لەگەڵ بەت ئۆوا ئۆوان پێویستیان پێیەتی ! ئۆو کچە ئیستا بووەتە رەمزێکی گرنگ کچی نەک هەرشانازی پێوەناکەن بەڵکو هەستیشی پێناکەن ! لەکاتێکدا دەزگاکانی راگەیاندن هەواڵی سەردانی فەرماندەو سەرۆک خەڵکانیان بە وەاتان گەرم کردووە، کەلەماوەی ٢٥ ساڵی رابووردووداا ئەم سەردانانە هیچ بەرهەمێکیان بەکورد نەبووە، کچی نادیە موراد وەاتان دەگەڕە و لەناو هەڵی پەرلەمان و ناوەندی نێودەوڵەتی و ڕێکخراوەنیودەوڵەتیەکان و لێوانیش گرنگتر لە بەردەم ئەنجوومەنی ئاسایشی نێودەوڵەتی و کۆنگرەسی ئەمریکادا دەردەکەوە و قسەدەکات و پۆگۆو ئابروی کورد بەرەو هەوراز هەڵدەکێشێ. سێیرە تانانەت پەرلەمانی وەاتی کوەت پێشوازی لەدەکات و ڕەزی لەدەنە، بەنام لەهەرێمی کوردستاندا نەک هەر سەرکایەتیەکان و حزب و ڕێکخراوەکان بەڵکو کەناڵەکانی میدیاش، بەبایەخەوە تەماشای ناکەن و گرنگی پێ نادەن ! ئۆوەی نادیە دەیکات وئۆوەی دەسەڵات ومیدیا لێی بەدەنگ و بەباکن ئاماژەیەکی رونە کەوا لەهەرێمی کوردستان سیاسەت بایەخیکی بەئۆوان نیە،ئۆوەی هەیە بازرگانی ودامەزراندنی پۆگەی خەڵکی بازرگانەکانە. نەک بەهای مرۆڤ و چارەنوسی کورد وپۆگەی سیاسی کوردان چ جای دەوڵەتی کوردی. بەدەنیایی ئۆگەر نادیە موراد هەمیشە

لەکۆنەکاندا ئامادەی گریان وکروزانەوە بوایە، هەنگە زیاتر جگەی بایەخ بووایە، چونکە ئەم میدیایەی باشور هەندەی بەدوای لایەنی سەزداری مرۆڤوویە هەندە بەدوای سەرخستنی دەسە گرنگەکان و عەقانیەت وکارەکتەری بنیاتنەروبەهێزەوە نیە . گومانی ناوە ئاگەر نادیە موراد کچی سەرەک خەڵک بوایە یان دەکوژرا، یان چیرەکەکیان بە ئاوەژو دەکردەوە ئەوسا دەبووە قارەمانەکی لەکاتی و خاوەن پگەی بنەماەیی نەک خاوەن پگەی نەودەوەتی .

گەانکاری ... جیهاد موحەمەد

گەانکاری، بەو حیزب و بزووتنەوانە ناکرێت کە خیان لەسەر دژایەتیکردنی گەندەڵی و تاانچەتییەکەی پارتی و یەکەتی دروستدکردووە یان دروستدەکەن. گەانکاری بە حیزب و بزووتنەوەیەک دەکرێت کە هەوە و خەبات لە پناوی گەینی تەوقوعات و جیهانبینی گشتی خەڵکدا بکات، گەشە بە بیرکردنەوە و عەقە بدات. لەرشدا گرنگە ئەوە بەبین کە ئەم جەرەش لە حیزب و بزووتنەوە سیاسییانەش قورسایی ئەرکی گەانکاری لە تەوقوعات و جیهانبینی تاک و کەمەگەدا ئەوندەیە کە زەوینە خەشبکەن بە گەشەی بیر و عەق، بە گەینی کولتووی کەمەایەتی و سیاسیی دواکەوتوو بە کولتوورەکی دیموکراسییانە، زەوینە خەشکات بە بە دامەزراوەییکردنی هەموو دامەزراوە حکومیی و ناحکومییەکان، بە پکهەنانی پەروەردەیەکی دیموکراسیانە و سەردەمیانە کە غەمی گەورەی بونیادنانی مرۆڤبوون و مرۆقایەتیی بێت لە عەقییەت و بیرکردنەوەی قوتابیدا، تەنانەت لە پەروەردەی ساوایاندا، چ لە باخچەی ساوایان و چ لە ناو خەزانەکاندا وەک یەکەیەکی کەمەایەتی سەرەکی. هەموو ئەمانەش بە یاساگەلەکی مەدەنییانە ڕێکدەخرێت و دەچێت بەڕێوە و هەر بە یاساش لەپرسینەوەیان لەگەڵدا دەکرێت. کەواتە حوکمەانییەک دادەمەزرێنن کە هەموو خەڵک ەاستەوخە یان ناەاستەوخە بەشداری تێدا دەکات.
ئەو حیزب و بزووتنەوانەی کە تەنها خەریکی خوتووکەدانی خەڵکن بەوەی کە ئەمان هاتنە سەر حوکم و بوون بە حوکمەان ئیتر شتێک نامەنێت پێی بووترێت بە موچەبین، یان شتێک نامەنێت پێی بوترێت نەبوونی کارەبا؛ نەبوونی ئاوی پاکی خواردنەوە و نەبوونی خزمەتگوزارییە گشتییەکان، ئاخر ئەمانە و دەیانی وەک ئەمانە

مافیکی سەرتایی خۆیکە. ئەم مافیە سەرتاپیانە هەندێ سەرتاپین کە لە زەربەی حوکمانییە دیکتاتۆری و تۆتالیتاریيەکانیشدا کە لەوانەیە بوون لە ستەمکاری و چەوساندنەوە و سەرکوتکردن هەبوون و زۆتنەکراون، بەڵێ ئەم جۆرە حیزب و بزووتنەوانە جیهانبینی و خەونی تاک و کەمینەگەی کورت و کوڕ دەکەن، خەونە گەورەکان دەکوژن و خۆیکی فەری ئاوە دەکەن کە داوای تەرکردن غەریزە ئاژەڵییەکانی بکات و هیچی دیکە.
ئەفسووس ئەم مەدڵە سیاسیەی حوکمانی پارتی و یەکێتی لە ماوەی چارەکە سەدەیەکدا جگە لەوەی کە ئەم مافیە سەرتاپیانەی خۆیکیان زۆتکردووە، بە هاوکاری ئەم جۆرە لە حیزب و بزووتنەوەی ئەپۆزسیۆن هەموو هەوە و بیرکردنەوەی خۆیکی هەندە نزمکردتەوە کە تەنها داوای دابینکردنی مافە سەرتاپیەکانیان دەکەن و هیچی دیکە، ئەمەش بمانەوێت یان نا بیرکردنەوەی خۆیک کورتدەکاتەوە لە چاکسازییدا، چاکسازیش بە واتای درێژدان بەم حوکم و مەدڵە سیاسییە گەندەڵەیی پارتی و یەکێتی، کەواتە دەتوانین بڵێین ئەم جۆرە لە حیزب و بزووتنەوەی ئەپۆزسیۆن کە قاچێکی لە ناو خۆیکدایە و قاچێکی دیکەی لە ناو دەسەڵاتە سیاسییە گەندەڵەکەدایە پارێزەری دەسەڵاتە سیاسییە گەندەڵەکەیە. ئەم داواکردنی چاکسازیە، کە خۆی لە دابینکردنی مافە سەرتاپیەکاندا دەبینێتەوە بە ئاسانی وای لە خۆیک کردووە کە دوای ئەو حیزب و بزووتنەوانە بکەون کە ئەم مافە سەرتاپیانەی خۆیکیان کردووە بە کەرستەیەک بە خۆیک کەکردنەوە و دەنگدەران لە دەوری خۆیان، ئەویش بەم دوو هەکارە: یەکەم/ ناهۆشیاری سیاسیی و کورتبینی خۆیک، کە وا ئاهەنراوە تەنها بیر لە ژیانی ڕۆژانەی و مافە سەرتاپیەکانی بکاتەوە. دووەم/ ئەم جۆرە داواکارییانە ئاسانە و خەبات و تێکۆشانێکی قورس و گرانی ناوێت، ڕەنگە بە ئاسانیش دەسەڵاتە حکومانییە گەندەڵەکە ئەم داواکارییانە جیبەجێ بکات بە ئاوەی وەک دەرمانێکی سەکەر خۆیکی پێ بهێنێش بکات و درێژەش بە دەسەڵاتی سیاسیی گەندەڵ تاڵانچێتییەکەی خۆی بدات.
لە ئاستیدا کەبوونەوەی خۆیکی لە دەوری حیزبێک یان حیزبگەلێک کە پەیامی ئاوە بدات بە خۆیک کە دەخوازێت ئەم مافانە بگەڕێتەوە بە خۆیک خۆی لە خەیدا نەرێنی و عەیبەیک نییە، بەڵکو زەریش ئەرێنی و باشە، بەڵام کەشی بیرکردنەوەی من لەوەدا لەگەڵ ئەم جۆرە حیزب و بزووتنەوانەدا ئاوەیە کە لە هەمان خولگەی سیاسەتی یەکێتی و پارتیدا دەسوڕنەوە، واتە خۆیک ئاناهێنن بە دەربازبوون لەم جۆرە لە حوکمانی، بەڵکو تاوقوعات و جیهانبینی خۆیک هەندە نزمدەکەنەوە کە پەدانی موچە و بوونی کارەبا و ئاوی خواردنەوەی پاک و نەمانی گەندەڵی یان هەندێک خزمەتگوزاری دیکە هەموو شتێک بێت!.

شتێکی دیکەی ترسناک کە من هەستی پێدەکەم، ئەوەیە کە هەموو حیزبەکانی کوردستان و زۆربەی زۆری ڕۆشنبیران و ڕاخنەگرەکانی ئەم ڕووشە قێرانـاوییەی ئێستای خەڵکی کوردستان تەوقوعات و جیهانبینییان ئاگڕ نەشتوانم بڵێم بە تەواوەتی وەک یەک وان، دەتوانم بڵێم زۆر لایەکتریین و نزیکن.
بە گشتی لە هەموو ڕژهەڵاتی ناوین و ئاو وەاتانەی پێیان دەوترێت وەاتانی ئیسلام یان جیهانی سێیەم، جیهانبینییەکی نەریتی و دینیی باڵیکەشاوە بەسەر عەقڵیەت و بیرکردنەوەی زۆربەی زۆری خەڵکدا، ئەم جیهانبینیە نەریتییە هێندە بەربڵاو و کاریگەرە بە دەگمەن حیزبی سیاسیی و ئیلیتی ڕۆشنبیر و نووسەران و کتێبنووسەکان و ڕاخنەگران و بەڕەی ناڕازایەتی بە حوکمڕانییە نادیموکرات و دیکتاتۆر و تۆتالیتارەکان لەی دەربازبوون و توانیوانە عەقڵ و بیرکردنەوەی خۆیان ئازاد بکەن لەم جیهانبینی و تەوقوعاتە نزم و نەریتییە دینی و دواکەوتووە، کە لە هەناوی قووناغی خەڵکی و دەربەگایەتییەوە سەرچاوەی گرتووە. بە بڕوای من کێشەی سەرکی خەڵک، کە ناتوانێت حوکمڕانییەکی دیومکراسیانە و سەردەمیانە دامەزرێنێت و بیهێنتە ئاراوە ئەم تەوقوعات و جیهانبینییە نزمەیە.
جیهانبینی و تەوقوعاتی خەڵکی خۆی لە هەڵەی خۆ و خزمایەتی و تایەفەگەرێتیدا دەبینێتەوە. ئەم جیهابینی و تەوقوعاتە خەڵکی گشتی دابەشکردووە بە سەر چەند حیزبەکی بنەماڵەیی و خەڵکی و تایەفەگەرێتی و ناسیونالستی و نژادپەرستیدا، کە زۆرێک لەم حیزب و هێزانە جەوی حوکمیان گرتۆتە دەست و حکومەت و دەوڵەتی دیکتاتۆر و تۆتالیتار و چەوسێنەر و سەتمکار و داپلۆسێنەریان بە خۆیان دامەزراندووە و بووشن بە بریکار و هەڵسوڕاوی دەستی کەمپانیا زەبلاحەکانی جیهانی سەرمایەداری. ئەم جۆرە لە بیرکردنەوە تەسک و عەقڵیەتە دواکەوتوو و نەریتییە هێندێک جار خەڵکی دابەشکردووە بەسەر ناوچەگەرێتی و دەقەرچێتیشدا.
ئەم جۆرە عەقڵیەت و بیرکردنەوە داڕاوە کارەکی کوردوە، کە مرۆڤەکان کەسایەتی و شکڵی خۆیان لەم گروپانەدا دەبینێنەوە، ئەوی لەم گروپانەدا نەبێت شکڵمەند و مانن نییە! بۆیە بە دەستەجەمعی و بە حەشامانی گوورە خەڵکی بە ئاوەی هەست بە خۆیان بکەن بوون بە کۆیلەی ئەم حیزب وحوکمڕانانە، خودی خۆیان بوون بە ئامرازێکی بەهێز بە درێژدان بە ستەمکاری و چەوسانەوەی خۆیان و هەموو گەل و کۆمەڵگەکەیان. ئەوەی کە پارتی و یەکێتی و حیزبەکانی بەرەی کوردستانی هەنایە سەر حوکم، کە بوون بە مۆدێلێکی سیاسیی زۆر ستەمکار و چەوسێنەر و داوپلۆسێنەر، ئەوە خەڵکی ستەملێکراو و چەوساوە و هۆشووت بوون، کە بە چەپڵە هێزانەوە هۆزی هەبژاردنە

پ ل ساختیکانیان کردبوو ب جژن و ب لشاو دچوون برو سندوقی دنگدان. ئو خک خیان بوون ب درژدان بم مدلل سیاسیی گندک دایک و باوک و باپیر نخش و کنفتکانیان ب ک و ب نقالی خستخانکان دبرد ب دنگدان و ئمشیان کردبوو ب نیشتیمانپروری و پیرزیی دنگدان، کار گیشتبوو ئوی هرکسک دنگی ندایی تخوینیان دکرد.
ئم حیزب و حکومانان تنها ب ستمکاری و چوساندنو و سرکوتکردن وازناهنن، بکو هر جار و ب ناوکو بردوامی ددن ب شکی نگریس و نباوی ل نوان خکی شووتدا، جارک ب ناوی دین و پاراستنی دین؛ ب ناوی تایفگرتی سونی مزهب و شیعگرتیی؛ جارکی دی ب ناوی نتو یان مافی نتو و ناوچ و دژر و شارچتییو. ئگر ئمانش نبوون ب کرستیکی شک هگیرسان، ئو ب ناوی پاراستنی (سیادی) دولت و سنورپارزییو ئم شک برپا دکن. دیان سدیی بم ناوانو شکان بردوامن و گوشت و خونی مرقی درخوارد ددرت. ل دوای هر شرکیش هژموون و دسلاتی ستمکار و چوسنری ئم یان ئو لایان ب جرک بهز دکات ک دخوازت لایانی برامبر ب تواوتی بستتو، هر ئم هژموونش ک دبتت هکاری برپابوونی جینساید، دیان جار ل ژر ناوی جراو جردا جینسایدی ئم نتو یان ئو نتو، ئم دین و تایفی دینی یان ئو تایفی دینی ب جرک لاوازبوون ک خریکبوو بنب بن یان ب تواوتی بنب بوون و فوتاون.
ل باشترین حالتدا، ک ب حساب سرکوتنی گل و خکی ئازادیخواز لم شانداد، ب نموون وک اپینکی سالی ۱۹۹۱ی خکی کوردستان، کچی چونک لایانی ب ناو (شرشگر)، یان لایانی ب ناو نتو پارز و نیشتیمان پارز دازاوی دستی هم ان عقیدت و بیرکردنویی، هم ان هستی دسلاتخوازی و داگیرکری هی، هندی پناچت خکی تووشی هم ان دردیسری و چوساندنو و ستمکاریی دکاتو، وک ل کوردستاندا خکی ل سر دستی(شرشگکانی) پارتی و یکتیدا ئو زیاتر ل چارک سدیک خکی خراپتر ل جاران تووشی چوساندنو و ستملکردن بوونتو.
ئم دزانن، وک دزی کورد ب نموون، یان دزی دین و ئاینزایک، ک دکرن ب کرستی شکانی نوان خک، خیان ل خیاندا مافکی وای ک خبات و تکشان بکرت ل پناویدا ب ئوی جینساید نکرن، یان ل پناوی ئوی مافی نتویان یان دینییان ل ژر هژموونی نتویکی دیک و دینکی دیکدا لاواز

نەبەت و نەفەوتن، واتە مافی خیانەت شکۆمەندی بە خیان بگەڕنەوە، بەڵام کێشەکە لەوەدایە، کە هەرچەن نەتەوەی سەردەست یان دینی بەهێز و داگیرکار هێز بەکاردەهێنێت بۆ داگیرکاری و هێزموونگرایی خۆی و لەم پێناوەشدا دەخوازێت بەرامبەری بسووتێنێت و بیسڕێتەوە، ئەم عەقڵیەت و بیرکردنەوەیە، بووە بە عەقڵیەت و بیرکردنەوەی نەتەوە و دین و گروپە بچکۆلە چەوساوە و ستەملێکراوەکانیش، بۆیە ئەوەی کە کراوە بەرامبەریان ئەمانیش لە ڕۆگەی حکومەتانییەکەی خیانەوە گەڕ بیان بلوێت هەمان شت دەکەنەوە بەرامبەر بە نەتەوە و دینەکانی دیکەی کە جاران ستەمکار و چەوسێنەر بووون، واتە هاوکێشەکە هیچ گۆڕانکارییەکی تێدا ناکرێت، بەڵکو تەنها جەمسەرەکان دەگۆڕدرێت.

شتێکی دیکە کە زۆر ترسناکە! ئەویە کە ئەم عەقڵیەتە و بیرکردنەوەیە شەربەتە خواری خواردنەوەی یەکە کەمایەتییەکان و زۆربەی زۆری تاکەکانی کۆمەڵگاشی گرتەتەوە. ئەگەر تێبینی بکەین لە خێزاندا چۆن باوک باوکسالاریی دەکات، چۆن براگەورە بە سەر دایک و خوشک و برای بچکۆلەیدا دەخوڕێت و فەرمان دەردەکات، بە هەمان شێوە ئەم عەقڵیەتی باوکسالاریە دەبەت بە عەقڵیەتی تاک بە تاکی خێزانەکە و لە بچوکترین دەرفەتی دروستکردنی قەوارەیەکی دیکەی خێزانیدا هەمان عەقڵیەت و بیرکردنەوە دووبارە دەبێتەوە، ئەم عەقڵیەت و بیرکردنەوەیە بەماوەیە و بە درێژایی سەدان ساڵ خەڵکی ئەم وڵاتانە دەناڵێن بە دەستیەوە و ڕزگاری و سەرفرازی و شکۆمەندی مرۆڤکان ژێر پێدەخرێت و بەردەوامیش بەم ناوانەوە شەڕکان درێژیان هەیە. واتە وەک پێشتر ئاماژەمان پێدا، ئەو هاوکێشەیەی کە چەوسێنەر و چەوساوەی تێدایە هەڵناوەشێتەوە، بەڵکو لە باشترین حاڵەتیدا گۆڕانکارییەکان، خەیان لە ئەمسەر و ئەوسەرکردنی هاوکێشەکەدا دەبینێنەوە، ئەوەی جاران چەوسێنەر و ستەمکار بووە ئەمڕۆ دەبەت بە چەوساوە و ستەملێکراو. دەشبێت ئەوە بزانین هەمیشە چەوساوە و ستەملێکراو زۆربەی زۆری خەڵکە هەڵشتووەتەکەیە، واتە لە هەردوو حاڵەتەکەدا خەڵکی ڕزگاریان نابەت لە مەنگانە و دەستەی هاوێنەکە. ئەم لەسەر حوکم بەت یان ئەوە لەسەر حکوم بەت، گۆڕانکارییەکە تەنها ئەوەندەیە کە دەستەکە چەتە ژێر دەستی چەوسێنەر و ستەمکارێکی دیکە. کەواتە ئەم شێوانە شێوەی خەڵک نەبوون، بەڵکو کۆرانە و نەفامانە کردوویانە بە ناوی ڕزگاربوونیانەوە.

شێوەی خەڵک لەم سەردەمدا، شێوەکە کە دژی نابەرابەری و نایەکسانی و نادادپەروەری دەکرێت. بە بڕوای من شێوەکە لە پێناوی هێنانە ئارای حوکمێکی ئاستەقینەی دیموکراسییدا دەکرێت، شۆڕشێکی لە پێناوی

ئازادییەکانی تاک و تاکگەرییدا دەکرێت، شێوەکە لە پێناوی نەمانی چەوساندنەوە و ستەمکاریی و هەڵاواردن و جیاکارییەکاندا دەکرێت، شێوەکە لە پێناوی پێکهێنانی دەستورێکی مەدەنیانەدا دەکرێت کە هەموو مافەکانی تاک و نەتەوە و کەمینەتیەوە و دین و ئاینزایەک دابنین بکات بە یاساگەلێکی مەدەنیانە و مەدەرنانەی سەردەم.

جیهاد موحەمەد
١٦/٠٩/٢٠١٦

یادی تاوانی کەمکوژی گەلی زیلان (دێی خوێن) … د.ناجح گوڕپی

پێش 76 ساڵ و لە 18/ ئەیلولی ساڵی 1930 دا دەوڵەتی هێگز پەرستی تورکیا تاوانێکی تری کەمکوژی دژ بە گەلی کورد لە باکوری کوردستان،ئەنجام دا، لە دێی زیلان (گەلی زیلان) لە ناوچەی ئەرگیش لە پاریزگای وان ،بەمبەستی دامرکاندنەوەی راپەڕینی ئاگری.
دەوڵەتی تورک دەاندانە کۆتە کوشتنی خەڵک و سوتاندنی گوند ەکانی دێی زیلان ، کە سەرجاوە کوردیەکان دەڵێن (47000) کەسی بە دیفاع کەمکوژ کران لەلایەن سوپای دەوڵەتی تورکەوە، لەوکاتەوە ناوی دێی زیلان گۆراوە بە دێی خوێن ،جونکە خوێنەکی زۆری تێدا ەاژ.
سەرچاوەکانی دەوڵەتی تورک(ەاژنامەی حوریەت) دانیان ناوە بە کوشتنی 15000 پانزە هەزار کەسدا لەو کەمکوژیەدا، بەڵام نوسەری کورد حسن هوشیار سردی کە خەی شایەت حاڵی ئەو کەمکوژیە بوە دەە لەئەنجامی کاول و وێرانو سوتاندنی 180 گوندی کوردی لە ناوچەکە 47 هەزار مرۆقی بێتاوان لەژن و منااو پیر کەمکوژ کراون، و سەر بە هەزکانی (حسنا ، زیلان، سبکان، ئەدمان).
شەش یان راپەرینی ئاگری داغ:
لەدوای خامش بونی شەشی شیخ سەعیدی پیران لەساڵی 1925 ، زۆرێک لەفەرماندە سەرباز وجەکدارانی ئەو شۆرشە خیان نەدا بەدەستەوە لەشاخ و گوندە دورە دەستەکان مانەوە، بەواییان بە لە بوردنی

درزنانی دەولەتی تورک نەبوو، دواتر لەچەندین شوێن دەستی جەکداریان دروست کرد لەناوچەکانی تری باکوری کوردستان ،تاکو سوپای تورک بە باشی نەی پەرژێتەسەر دامرکاندنەوەی شۆڕشی ئاگری کەلەساڵی 1927-1930 خایاند، لە شاخی میلاتێ سەر بە قەزای خیرزان دەستی چەکدار دروست بوو، هەزی کرسان لە جزیرەی بۆتان ئەوانیش دەستەی جەکداریان درست کرد ، لە شاری فارقین، و لیجە ،ئامەد،بینگۆل کە چەندین دەستەی چەکداری زازا دەستیان بە خۆبات کرد، لەگەڵ چەندین دەستەی جەکداری تری هەزە کوردەکان ، کە داوای مافی نەتەوەیی خۆیان دەکرد، ئەم دەستە چەکدارانە پاش کەبونەوە بۆیاریان دا پەیوەست ببن بە شۆڕشی ئاگری وە دوای بینی زیاتر لە 700 کیلەمەتر بۆپە تەقلی شۆڕش بوون.
شۆڕشی ئاگری بەسەرکردایەتی جەنەرال ئیحسان نوری پاشا بوو* لەدوای هۆڕسوکەوتی حکومەتی ئەتاتورک لەگەڵ کوردان و دامرکاندنەوەی شۆڕشی شیخ سەعید، ئەوکات ئیحسان نوری پاشا ئەفسەر بوو لە سوپای تورکیا، ئیتر بەهۆی کردەوەی نامرۆڤانەوە دژی هاو ولاتیو هاو زمانەکانی واز دەهێنە لە سوپا و هەوڵی تۆڵە سەندنەوە ئەدات و شۆڕش بەرپا دەکات بە بەدەس هێنای مافەکانی کورد، پاشان حیزبەک دروست دەکەن لەگەڵ بەدرخانیەکان و کەسانی تری دەسزو کوردپەروەر بە ناوی (خۆیبون) واتە سەربەخۆ بون لەساڵی 1927 دا.
لەوکاتە بەدواوە چەندین شۆڕو پێکدادان لەنیوان شۆڕشگەران و سوپای داگیرکەردا هاتە ئاراوە لە ناوچە جیاجیاکانی ئاگری،دوژمن زیانی مادی و کوژراوی زۆر بەردەکەوت،تەنانەت چەند فۆکەی کەوتە خوارەوە، بە ئەمەش دەوڵەتی تورک داوای گرتنی موالیدی نوێی کرد تاکو ژمارەیەکی زۆر سەربازی لەبن دەستا بێت و توانی 29 لیوا کەبکاتەوە وهەرش بکاتە سەر ناوچەکانی ژێر دەستی شۆرشگەران ،هۆشکان لە مانگی یانزەی ساڵی 1930 دا چر کرانەوە.
کوشتاری گەلی زیلان:
کوشتاری دەڕسی زیلان لە مانگی ئەیلولی 1930 رووئەدات بەلام ئەم ڕوژیان دیاری کردوە بە یادەوەری تاوانەکە 18/9/1930 .
شاهید حالەک دەگێڕنەوە ئەفسەرێک بەخێیی و سەربازەکانیەوە دەچێتە گوندی (گەرماوا ئەدمان) کە گوندەکی دورە لەبەری جەنگ، ئەفسەرکە بانگی کوخای گوندی دەکات وپێ دەڵێ دەبێ لەگەڵ کورەکەت بچن بە شار ،(خواردنەوە -عارەق) بهێنن بە ئەم سەربازانە، ئەویش دەڵێ باشە ئیستا کەسەک دەنێرم بۆتان بهێنێ، بەلام ئەفسەرەکە رازی نابێت و دەڵێ هەر ئەبێ خێت و کورەکەت بچن،(دیارە نەهانەی پێگرتنەوە نیازی خراپی بوە) ئەویش ناچار دەبێ دەچی، هەتا دێنەوە،ئەفسەرو سەربازان بەزەر دەستی ژنو منالەکانی دەگرن و جەندین کەسی تریش

لەگوندەکە بازار دەست دەگرن(توندوتیژی سەکس) ، کاتە کوخا بارەو گوندی دەگرێتەوە،ژنەکەی دەچێت بەهانایەوە پێی دەڵێ ئەمانە بازار ئەمریان دەست گرت، ئەویش قسە ناکات و لەکاتی میواندارێ و خواردنەوەکەدا، بەهاوکاری پیاوانی گوندەکە هەموو سەربازەکان دەکوژن،و دواتر پێوندی دەکەن بەشەشگەرانەوە، پاش بەاوبونەوەی هەوالەکەو گەیشتنی بە دەسەلاتدارانی دەولەتی تورک، وەک کاری هەمیشەیان ئاتاتورک فەرمان ئەدات کە کەمکوژی ئەو ناوچەیە بکەن کە سەربازەکانیان کوشتوە لە پشتەوەی بارەی جەنگ بوون، ئەوانیش بەسەربازێکی زرەوە شالاو دەهێنن بە گەلی دێی (زیلان) ئەو 180 گوندە وێران دەکەن و هەرچی خەڵکیشی تیدا بوە کوشتیان ژمارەیان 47000 کەس بوە، لە هەزەکانی " زیلان،ئەدمان،حسنا ،سبکان " بوون.
دواتر هەرشی سوپای تورک فراوانتر دەبێت بە 29 لیوا هەرش دەکات و بەجەکی هەمجەر، لەگەڵ ئەمەدا کوردەکان بە وە تەمەتبار دەکەن کە دەستی ئینگلیز لەپشتی ئەمانەوێ بێ لەهەیگای حزبی شوعی ئازەربایجانەوە لەگەڵ روسەکان ێیک دەکەون کە پشتیوانی راپەرینی کوردەکان نەکەن هەروەها وتوێژ لەگەڵ دەولەتی ئیران دەست پێ دەکاتو ێیک دەکەون سوپای تورکیا لە پشتەوە لەدیوی ئیرانەوە دێنو هەندێ ناوچەی ستراتیجی دەگرن و ئیتر گەمارەی شەشگەران توند دەبێتەوە، شەرو کوشتار زەر توند دەبێت، لەکەتایدا شەرشگەانی کورد بەرگەی هەموو هیرشەکان ناگرن و بێ بەناچاری بلاوەی لە دەکەن و زەربەیان روو دەکەنەژهەلاتی کوردستان (ئیران) ،ناوچەی خۆی و سەلماس و ورمێ، ئیحسان نوری پاشا دەبەنە تاران لەوە وەک پەنا بەر ی سیاسی دەمێنێتەوە ،تاساڵی 25/3/1976 لە ەودا ێکی گوماناویدا بەهۆی لەدانی ماتەر سکلێتەوە گیانی دەسپێرێ، زەریش بەداخەوە کە مەژوی خەباتی کورد پێیتی کە بەرخەدان و دامرکاندنەوە بە پیلانی دەرەکی و دەست تێوەردانی دوژمنان.
لەئیستادا فلمێکی دەکیومێنتاری بەرهەم هاتوە لەسەر کەمکوژی دێی زیلان،فلیمەکە بەناوی "دێی خوێن" تومارکراوە، لە بەرهەم هێنانی " سعادێ ئولغنێ " مەزیکی "لسونا ئالان".
ئیحسان نوری پاشا (1896-1976) لەتەمنی 78 ساێیدا کەچی دوایی کرد، سەرکردەو نوسەرو مێژونوسێکی کوردی دیار بوە، پاش تەواوکردنی خوێندنی بنەڕەتی روی لەئەستانێ کردوە بە تەواکردنی خوێندنی سەربازی ،بەئەفسەری پلە دوو دەرچوو،دواتر لەسەردەمی ئاتاتورکدا پلەی بەرزتر کرایەوە،پاشان بەهۆی کردوە دژە مرۆقانەو دژە کوردەکانی دەسەلاتی تورکیاوە، حزبی خێبی بوونی لەگەڵ بەدرخانێکان و گەلێ دەسەزی تردا دامەزراند و شەشی ئاگری بەرپا کرد.

د.ناجح گۆپی 18/9/2016

ئایا کۆمەگەکانی وڵاتانی ڕۆژهەڵات لێنۆ قەناخی سەرمایەداریدان یان هەنگاو بەرەو ئەو قەناخە دەهاوێژن؟

پێدچێت ئەم پرسیارە بەک ئاماژ خێی نیشان بدات.چونکە کاتێک چاوەک بەپێیوەندیە کۆمەڵایەتیەکان و ململانێ چینایەتیەکاندا بخشێنین دەبینین بونیان هەیە.یان سەیری ژیان و گوزەرانی دانیشتوانی هەرچ کۆمەگەیەکی کۆمەگەکانی وڵاتانی ڕۆژهەڵاتدا بکەین،دەبینین دابەش بونێ چینایەتیەکێ بەئاسانی دەبینرێت. وەخودی پەکەدانەکانیش ڕۆژانە بەرچاودەکەون،پەکەدانەکانی نێوان ناڕازیان و بەرێی سەردارانی نێو کۆمەگەکان. لێرەدا دیسان پرسیارەک خێی قوت دەکاتەوە:ئاخە گەر کۆمەگەکانی وڵاتانی ڕۆژهەڵات لێنۆ پێیوەندیەکانی سیستەمی سەرمایەداریدان،بەچی تا ئێستا ئاستی گەشێی کۆمەگەی مەدەنی زەر لاوازە؟یان بەچی هەشتا ئایدۆلۆژی ئاینی خێی سەپاندوە بەسەر هزری زەرینێی تاکەکانداو لێنۆ یاساو ڕێساکانی دەوڵەتەکانیشدا پلێی یەکەم دراوە بەو ئایدۆلۆژیە ئیسلامیە؟ ئاخە کاتێک سەیرەکی مۆزووی وڵاتانی ئەوروپا بکەین تائەوکاتێی ئایدۆلۆژی مەسحیەت خێی سەپاندبوو نیشانێی ئەو قەناخە نەبوو کەپێیوەندیەکانی کۆمەگەکانیان هەشتا لێنۆ قەناخی دەربەگایەتیدان؟ ئاخە گەر سەدێی ڕێنسانس و سەدێی ڕیفەرمی ئاینی و سەدێی ڕۆشنگەری نەبوایە،پەدچوو قەناخی لەبەریەک هەڵوەشاندنەوێی سیستەمی ئاینی فیئەدالی لەوڵاتانی ئەوروپادا بەبن بەست بگەیشتایە؟ یان پێشوچونەکانی زانست و ئامرازەکانی بەرهەمهێنان هەکارە سەرەکیەکێی کۆتای هەنان بووبن بەقەناخی فیئەدالی و ئاینی لەوڵاتانی ئەوروپادا؟ دیارە لەسەدێی چواردەوە ئیتر ئاستی پێیوەندیە بازگانیەکان و گۆڕان بەشوێن دەزینەوێی بازاڕ بە ساغ کردنەوێی کاڵاکان دەست پێدەکات و پێشوچونی

پەیوەندیە چینایەتیەکانیش هەنگاوێک ئاوگۆی بەسەردا دەت.لەگەڵ ئەو هەنگاو هەڵهێنانشدا ئاستی هۆشیاری بازرگانی و زانست و دەزینەوەی داهێنانکان لەبواری جەراو جەرکاندا لەتەکانی بگۆانەوەدا بوو و گۆشەی بەخێی داوو لەگەڵ خەیشیدا کەی پەیوەندیە کۆمەڵایەتیەکانی بەئاوگۆی جەراوجەردا هەناوە تا گەیاندویەتیە ئەم سەردەمەی ئێستای.
دیارە بابەتەکەم لەسەر وڵاتانی ڕۆژهەڵات بەشێوەیەکی گشتی. ئێستا دەمەوێت بپرسم ئاخە وڵاتانی ڕۆژهەڵات قۆناخی ڕێنسانسیان پێویستەیان قۆناخی ڕێنسانسیان تێپەڕاندوە؟ ئەگەر قۆناخی ڕێنسانسیان پێویستە کەی دەتوانرێت هەنگاوی بە بهاوڕێت یان ئەگەر قۆناخی ڕێنسانسیان تێپەڕاندوە، بۆچی تائێستا ئایدۆلۆژی ئاینی خەی سەرپاندوە لەنێو دەستورویاساکانداو لەنێو پەیوەندیەکۆمەڵایەتیەکانیشدا ڕێواجێکی زۆری ماوەو ڕۆژانە کۆمەکی پەدەکرێت؟ یان بۆچی هێشتا دەسەڵاتە دیکتاتۆرە تۆقێنەرە قۆومی و دینیەکان زاڵن لەنێو پێگە سەرکیەکاندا؟ کاتێک سەیری قۆناخی سەدەی پێشوو بکەین،دەبینین هەرلەدوای کۆتای هاتنی جەنگی یەکەمی جیهانەوە،جەرەک لەجەرەکان لەنێو دابەش کردنەوەی سەرزەمین لەنێو براوەکانی زلهێزانی جەنگدا،وڵاتانی ڕۆژهەڵاتیش خەیان لەنێو پەیوەندیەکی نوێدا بینیەوە،یانی ئەو دابەشکردنەی کەلەدەرەوەی هەڵبژاردەو خواستی گەلانی ناوچەکە بوو،جەرە پەیوەندیەکی دروست کرد کەجیاواز بوو لەسەردەمی قۆناخی ئیمپراتۆریەتی عوسمانی و سەفەویەکان. لەم دابەش کردنە نوێیدا،دەست نەبرا بە قۆناخی وەرچەرخان وەک ئەوەی وڵاتانی ئەوروپا دەستیان بەبرد لەسەردەمی خویاندا. یانی پەیوەندیە کۆمەڵایەتیەکان و پەیوەندیە ئابوری و سیاسیەکان،ڕێکخستنەوەیان زیاتر لەبەرژەوەندی وڵاتانی زلهێزانی جیهان بوو نەک لەسەر بەرژەوەندی وەرچەرخانێکی مێژووی کەگەلانی ناوچەکەو چین و تورکیە هەزار کراوەکان بتوانن سودمەندی سەرکی بن تێیدا. لەوێدا زەمینە خۆشکردن بەمانەوەی پەیوەندیە فیودالیەکان بەباشی کاری لەسەر کراوە.
پەدەچێت لەدوای قۆناخی دەست بردن بەسەربەخێی نیشتمانی و دامەزراندنی دەوڵەت نەتەوە،لەکەی گشت وڵاتانی ڕۆژهەڵاتیدا،جەرەک ئاوگۆی دروست کرا لەنێو ئاگۆی پەدان بەپەیوەندیە کۆمەڵایەتیەکان و پەیوەندیە ئابوری و سیاسیەکان، بەجەرەکیش وادەردەکەوت وەک بەڵێت قۆناخی وەرچەرخانێ بەرەو کۆتایپەهێنان بەپەیوەندیە باوەکانی فیئۆدالیزم و دابین کردنی کۆمەگەی سیکۆلارو بەرهەمهێنانی هاوڵاتی بوونی ئازادو سەربەست(دەکرێت بڵێین هاوڵاتی یان تاکی سەربەستی ئازاد جیاوازە لەو تاکە تاکڕەویەتیەی کەسیستەمی

سەرمایەداری بەرهەمی دەهێنێت). دیارە کاریگەری ئەو هەنگاوانەیش پەیوەندی بەو ململانێ سیاسی و ئایدیۆلۆژیانەی نێوان بلۆکی شورەوی و بلۆکی وڵاتانی سەرمایەداریدا هەبوو. لەدەیەی چلەکانی سەدەی ڕابردوو بەدواوە، ئاستی پێکدادانەکان و ململانێی نێوان بزوتنەوە کرێکاری و دەسەڵاتەکاندا بوونی هەبوو، بەڵام قۆناخەکە تائێستایشی لەگەڵدا بێت، لەزەربەی وڵاتانی جیهانی سێهەمدا وادێتە پێش چاو کەهێشتا لەنێو پەیوەندیە فیئودالیەکاندا بێت. جیاوازیەکە پێگەیشتوترین وڵاتی جیهانی سێهەمات، میسر و تونس و تورکیا و ئێران و پاکستان بێت، لەوەی گەورەی و شارەکانیان و قەرەباغیە جەنجاڵ ئاساکانیانەوە، بەڵام کاتێک هەریەک لەم دوو وڵاتانە بگریت، دەبینیت نەدامودەزگای چەکخراوی مەدەنی سەربەخۆ و ئازاد هەیە، وەنێ ژنان لەم وڵاتانەدا وەک مرۆڤێکی سەربەست و ئازاد دەبینرێن. لێرەدا دەکەوینە نێو ئەو نموونەیی لینین لەکاتی شۆڕشی ئۆسیادا گوتی؛ وڵات بە سەپاندنی قۆناخی سەرمایەداریش دەشێت و وە بە بەرپاکردنی شۆڕشی سۆسیالیستیش دەشێت. چونکە ئەوکاتی وڵاتی ئۆسیە هێشتا لەوەی پێگەیشتوی و مانەوەی لەنێو پەیوەندیە دواکەوتوەکانی ئابووری فیئودالیەدا بوو، بەڵام یەکێک لەهۆکارەکانی شکستی شۆڕشی بەلشەویکیش پەیوەندی بەنابەینی ئەو پێینەوەیەوە هەبێت. (دیارە لێرەدا مەبەستم ئەو نیە بڵێم، مادام ئاستی چۆنەپێشی ململانێ چینایەتیەکان و ئامرازەکانی بەرهەمهێنان و ئابووری کەڵەو قۆناخ پێگەیشتووەدا نەبێت ئیتر نابێت دەست بەبردرێت بۆ بەرپاکردنی شۆڕشی کۆمۆنیستی، بەڵام خوێندنەوەی ڕابردویش هەردەم گرنگی خۆی هەیە و دەبێتە مایەی ئەزمون لە وەرگرتن. ئەو ووتەیەی لینین، پەیدەچێت لەئێستای وڵاتانی جیهانی سێهەمدا قورسای خۆی هەبێت.

ئاستی لەبابەتێکی واکورتدا ناتوانرێت شرۆڤەی کەی ئەو مەژوەی ڕابردو بکرێت و کەی جومگە هێستیارەکان هەڵبسەنگێنرێت و ڕۆخنە بکرێن و ڕێگا چارەسەری واقعیانەشیان بۆ دیاری بکرێت. چونکە ئاستی تێواینەکان زۆرن و بیرمەند و کەسانی سیاسی و شرۆڤەکارانی بۆتوانەش زۆرن کە هەریەکەو دیدو بۆچونێکی هەیە لەبارەبەر کێشمەکێش و ئاڵۆگۆڕەکان لەناوچەکەو جیهانیشدا. لەگەڵ ئەوەیشدا دەتوانین بڵێین؛ مانەوەی پەیوەندیە کۆنەکانی کەلتوری و فەرهەنگی و ئاستی هۆشیاری سیاسی گشتی و بڕوادان بەپێگەی ئاینی و قەومی لەوڵاتانی جیهانی سێهەمدا، هێشتا ئەو بانگەوازیە دەدات بەگومانەدا کەقۆناخی هەر قۆناخی دەربەگایەتیەو لەبەرگی سیستەمی سەرمایەداریدا خۆی بەیان دەکات.. هەروەک چۆن ڕۆژانە پێنج جار مەلاکان لەمزگەوتەکانەوە بانگ دەدەن و بە (حەی عەلەل سەلات، حەی عەلەل فەلاح) یانی هەستن بۆ نوێژ ئەی جوتیاران، بەڵام باسێک لەوە

نیە کە پێگە چینایەتیەکان لەکۆدان و پێگەویشتویی چینی کرێکارو چینی سەرمایەدار لەکام قۆناخی خۆیدایە، دەرخەری ئەواستیە دەگەیەنن. یەکێک لەهەرە گرنگایەتیەک کەبتوانێت ئاوگەی ڕیشەی بەسەر پێوەندیە کۆمەڵایەتیەکاندا بهێنێت،دەکرێت بە ئاوگە پێدانی جیای دین لەدەوڵەت بێت و لەبری سپاندنی ئەو ئایدۆلۆژیا وشکە، بڕوودان بێت بەکایە زانستی و پڕوڕیەکان و ڕەکخستنەوەی کۆمەڵگا لەسەر بنچینەی دیموکراتیانەو هەنگاو نان بەکەتای هەنان بەکەی ئەو جومگانەی کەتائێستا کۆمەڵگەکانی تووشی شڵەل کردوە. مانەوەی دەسەڵاتە هارو دەندەکانی وەک دەسەڵاتی ئاخوندەکان و ئاڵ سعودەکان و ئەردەغانیەکان و ئەوانی دیکەیشیان،ئیتر چ لانەو بڕگ و پێشاکی ئاینیدا بن یان بەیبات و پانتۆڵی مۆدێرنەوە بن،دەربڕی ئەو ڕاستیەن کەئەو دەسەڵاتانە ڕەگرێکی گوڕن لەبەردەم کەی ئاوگەڵە سەرکیەکاندا کەلەبەرژەوەندی گشتی هەستانەوەی ئاستی هەشاری سیاسی کۆمەڵگەکاندا بن.

ئەم هەلومەرجە تاقەت پێوکێنەی ئێستا بەسەر گەلانی ڕۆژهەڵاتی ناویندا دەگوزەڕێت،ئەگەر بێت و ئاستی چونە پێشی مادی هەشیاری سیاسی چین و توێژە کرێ وەرگرەکانی کۆمەڵگە نەباتە قۆناخێکەوە کەخەیان بتوانن بەدەستی خەیان ئێستاو ئایندەیەک دیاری بکەن،ئەوا پێدەچێت لەم نەوەدا دیسان سایکس بیکۆیکی تر دووبارە ببێتەوەو بە سەدەیکیتریش کۆمەڵگەکان نەوقمی دواکەوتویی و سەرگەردانی بکرێنەوە. دیارە ئەو ئاوگەڵەی قەرارە بێتە مەیدانەوە،دەرخەری ئەو ڕاستیەن کە جەنگ و پاراستنی مانەوەی بەرژەوەندیەکانی جەنگ هەنەران دەبێتە هەکارێکی وا کەتەنها وێران کرنی زیاتری ئاستی کوشتنی ئیرادەکان بەدوای خۆیدا بهێنێت.ئەو ئیرادانەی گەر کەبنەوەو خەناسینی خەیانی تێدا بەرقەرار بێت،دەتوانێت خەبەخە بەرپەرچی کەی دەسەڵاتە دەندەکانی نەوخەو بەرژەوەندیخوازانی سیستەمی چەوسێنەریسەرمایەدارانیش بداتەوە.

لەشەشی ڕۆژ ئاوای کوردستاندا ئیرادەیەکی وامەزن دەبینرێت کە بشێت وەک ئێتەرناتیفێکی گونجاو بخرێتە بواری پڕاکسەندنیەوەو ببێتە ئەو شەشەی کەوەک شەشی ڕینسانسی ئەوروپا ببینرێت.دیارە شەشی ڕۆژئاوای کوردستان تەنها لەوەی پەروەردەیەوە نیە، بەکو شەشکە لەوەی ڕەکخستنەوەی ئابووری و سیاسیشەوە خاوەن ئێتەرناتیفی واقعیەو لەخەڵکخستنە خەسڕیکەیدا ئەو ئامانجانەی لە وەدی دەکرێت و باش دەرکیان بەناسینی قۆناخ و خودی مژووی لەمڕۆژینەی وەتانی ڕۆژهەڵاتیش کردوە لە کایەو بوارە جەراوجەرکانیدا.

ئێستا دەکرێت بڵێین؛ئاخە کۆمەڵگەکانی وەتانی ڕۆژهەڵات لەیەک

کاتدا پەویستیان بە بەرپاکردنی شۆشکی ڕەنسانسی زانستی و شۆشکی ئیفڕمی ئاینی و شۆشکی ڕۆشنگاری و شۆشکی کۆمانا شۆشک بێت بەرپاکردنی شۆشی کۆمەڵایەتی دەبێت، یان دەبێت یەک یەک و قۆناخ بەقۆناخ دەست ببەدرێت بۆ بەرپاکردنی ئەو شۆشانە؟ یان چارەسەری دیکە هەیە وەڵامی من پێیم پێ نەبردبێت.

تاهیر حاجی حەسەن
18/09/2016

نان و ئازادی … پشکۆ ناکام

…یەکێتی هەموو ڕۆژگارانی تاقی کردەتەوە، بە هاوپەیمانێتی ستراتیجیشەوە و زەر جاریش پشی پشی و خۆ بە برا بچوک زان ، گروپە ئیسلامیەکان چەندین جار نەرمیان نواندوە و جار جارێش ئەم بەر و ئەو بەریان کردوە ، بەڵام جگە لە سوتاندنی بارەگاو ماڵونانی خەڵیان هیچی تریان لە حاصل نەکردوە، گەڕان سەرەڕای وەستان لە ڕووی بەشکی جەماوەرکەی، تا ئادەیەک پەی بە جەرگی خەی نا بەشداری حکومەتی کرد ، بەڵام لە بەرامبەر (کاوبە) کانی پایتەخت جگە لە گەڵانەوە بە گردکە هیچی تریان لەو موجازەفەیە بەدەست نەهێنا…… کەبونەوەی دوو قۆڵی..کەبونەوەی دوو قۆڵ و قاچەک ..دانیشتنی سێ قۆڵی..وورتە وورتی چوار قۆڵی،،، دەربەینی ناڕازایەتی شەقام و حیزب، چاوشارکێی ئیعلامی و دواتر هەڕش و فەزح کردن، کەشف کردنی ڕۆژانەی هەموو ڕاستی و واقیعەکان بە بەڵگە و ژمارە و نووسین و ووتنەوە ، دان بەخەیا گرتن تا دان لە دەما نەما ، ئەمانە هەموو و دەیان شەوازی تری هەوڵکان لە هەڕەم بەرامبەر بە بنەماڕێ و پارتی بە کۆکی یەک فلسی قەڵب نەهاتوون، هەموو هەر هاوارێتی و کەسیش هەنگاوێکی عەمەلی نانێت جگە لە ڕستە کۆن وسواوەکە: ئەبێ ئەم بار و دەخە چارەسەر بکرێت ، حیزب و لایەنەکان بە مانشێتی میدیاکان کەسیان ئەوەی پارتی ئیکات قبوڵی ناکەن ، پارتی و بنەماڕێش لەو لاوە زەر بە ئیسراحەت و لەسەر خۆ بەرنامەکانی خەیان جێ بەجێ ئەکەن بە خیانەت و مەش میوانیان نیە ێت، تانانەت گەر جاروبار دەرودراوسێ و دۆستەکان ! قسەیەکیان تیا کردبێت هەر بە موجامەڵێ و قسەی بەینی دوو میوان ماوەتەوە و نەتوانراوە هیچ شتێک بگۆڕێت و

لە یاری مار و پیژەکە پارتی بە پیژەکانا سەرئەکەوت و برادەرانیش زوو زوو توشی مارەکان ئەبن و هەر فەری زار گرتن نەبوون.....
بنەماڵە و پارتی بە جەرەک حوکم ئەکەن کە چەتە قاڵبی بوون بە (ژەم) بە جەرەک چەوسانەوە پێڵاو ئەکات کە هەزی پشمەرگەشی گرتتەوە کە بەرامبەر داعش لە سەنگەران و لە بەش کردنی چەک و هاوکاری مادی خەرە و مەندەکان بەشی زەری ئەگەر هەمووی نەبێت بە خیانە و خوا هەڵناگرە لایەنەکانیش نوتقیان لەوە نایەت...
ئەمە بنەماڵە و پارتی لایەکی هەرەمیان بە خیان بردووە جگە لە خیان کەس بەی نیە بە لەل ، ئیتر کات و هەقی خیەتی لە ناوچەکانی تر و بەتایبەتی (سلەمانی) بیر لە چارەسەرەکی سیاسی-ئیداری گونجاو بکرێتەوە کە لە هەموویان واقیعی تر دروستکردنی هەرەمەکی سەربەخۆی سلەمانی و هەڵەبجە بێت و لە فورسەتەکیشا "گەرمیان" بکرێت بە پارێزگا و ئەو سێ پارێزگایە هەیکەلی ئیداری هەرەمەکەی لەسەر دابمەزرێت، بەش بەحاڵی خەم تا سەر ئەسقان لەگەڵ هەنانەکایەی ئەو هەرەمەم ، بەمەش دونیا کاول نابە، دیارە قەدەر وای کردووە کە ئەم ناوچەیەی ئەمە تا لە بنەماڵە دوورتر بێت ئارام و دنیا تر بین و فریای سەرخورانی خەمان بکەوین، با چیتر نەوت و داهاتی ئەم ناوچەیە نەخرێتە مەزادەوە و خەر و بەرەکەتی خاکەکەی بە دانیشتوانەکەی بێت نەک بە قاسە و گیرفانی چەند کەسەکی غەریب و نا ئاشنا پە ی ، بە بەش کردنی خەڵک لە داهات و سەرچاوەی بژیەی خەی جەرەکە لە خیانەت و بەرامبەر بە خیانەت هەموو جەرە خەبات و بەگژاچونەوەیەک هەواید و هەنانەکایەی ئەو هەرەمەش لە چوارچەوەی ئەو خەبات و هەنگاوە مەدەنیانەیە و دنیاشم ئەوە ش بە چونی زەربەی دانیشتوانی ناوچەکە بێت و بە ەاستی شیکردنەوەکەش ئەکرێت لە ناوچەکە "سلەمانی، هەڵەبجە، گەرمیان" ێیفراندەمەک رەک بخرێت کە : ئایا خەڵک بە باشترکردنی گوزەران ی ژیان و دابین کردنی پاشەڕۆژەکی کراوە و مسۆگەرتر ، پێیان باشە ناوچەکیان بکرێت بە هەرەمەکی سەربەخۆ لە ەووی ئابوری و ئیداریەوە ، یان نا...؟
کەمەانی خەک ئەبێت لەوە تە بگەن تا بنەماڵە و حیزبەکەی ما بێت سوود لە یەک قەترە نەوت و یەک گرام داهاتی شەرعی خیان نابینن ، مامەستایەک بە دوو سێ مانگ جارەک چارەکی !موچەکەی خەی وەربگرێت و کوەی بە ناو سەرەکی! حکومەتیش لە تورکیا قاویەک بە چوار هەزار دەلار بخواتەوە ؟! گەر ئەمە ئاسایی کەواتە ئەو وەزع و حاڵەی بنەماڵە و حیزبەکەی بەسەر هەرەما هەناوانە ئەوەش ئاسایی و زەر ئیعتیادیە ، و موبارەکمان بێت ...وەک ئەبینرە و بە ئەوەی ئیعلان کرا بێت بنەماڵە بە فیعلی بەشکی لە هەرەم بە خەی جیا کردنەوە و

بە ئارەزوی خۆی تەراتێنی تیا ئەکات بە ئاوەی حساب و ئیعتیبار بە یەک کەس و لا و کاردانەوەیەک بکات، کاتی ئاوە هاتووە ئەمەش بە حساباتی خەمان بچینەوە و بیرەک لە مناڵکانمان و نەوەکانی ئایندە بکەینەوە ، هەموو بگەینە قەناعەت کە دەستە وسان دانیشتن بەرامبەر بە دەسەڵاتی هەرەم موسیبەتکی گەورەیە و هەر خەشمان باجەکەی ئەیین ، ئاو حکومەت و بەناو دامەزراوە حکومیانە هەر پیرەز بە بنەماڵە بەت و ئاوەنەی بیر لاوە بکەینەوە بیرلە دامەزراندنی هەرەمکی سەربەخۆی لای خەمان بکەینەوە ، ئاو کاتە وەک ئاوترەت هەم خواشمان لە ەازی ئەبەت و هەم عەبدیش، جگە لە مەسەلە ویژدانی و ئەخلاقیەکان.....

ئیتر کەڵەانی خەڵک بە تەواوەتی هەراسان بوون ئەبەت و ئەکرەت وەڵامی ئاو پرسیارە بەینەوە کە : چیمان پە ئەکرەت ؟ گەر مشورەکی خەمان لە ئەستاوە نەخەین ، تا ماوین ئەبەت بەڵین : ئەم نانە باو ەڵنەن..نەوەکانی داهاتوش لەسەر نان و ەڵنەک لەمان خەش نابن.....

تورکیاو یاوەرەکانی و هەوڵی داگیرکردنی موسڵ ... ئەحمەد رەجەب

لە 10 ی حوزەیرانی ساڵی 2014 موسڵ دووەم شاری گەورەی عێراق بە پڵی پیلانێکی توکمەی دارژراو لە نێوان رەجەب تەیب ئەردۆگان سەرۆك کۆماری تورکیاو ئەسیل نوجەیفی پارێزگاری موسڵ و بەعسییەکان و سەرکردەکانی سوپاکەی سەرۆك وەزیرانی عێراق نوری ئەلمالکی کەوت و لەلایەن دەوڵەتی ئیسلامی خوێنرێژەوە (داعش) کۆنترڵ کراو دەستیانکرد بە کوشتن و خوێنرشتن و تاڵانکردنی ماڵ و سامانی دانیشتوانی شارەکەو بووە هۆی راکردن و هەاتن و ئاوارەبوونی هەزاران خەزان بە تایبەت کریستانییەکان (مەسیحەکان) و ئەزدییەکان و شەبەك و کاکەییەکان لە ترسی کوشتن بە هۆی ئاین و مەزهەبەوە.

لەم رۆژانەدا مقڵ مقڵیەکی خەست و سەخت لە نێوان ئەمریکاو تورکیاو

یاوەرەکانی و عێراق و پێشمەرگەو حەشدی شەعبی لە ئارادایەو، هەر یەك لەوانە پلان و ئەجیندای تایبەتی خۆی هەیەو بە دوای بەرژەوەندییەکانیان ئەگەڕن و، ئەمریکا بە قورسایی خێ و هەموو تواناکانیەوە ئەیەوێت بە زووترین کات دەستبکرێت بە شەری موسڵ و ببێت بە پێشەنگ و، خاوەنی بریار لە پاش نەمانی دەوڵەتی ئیسلامی (داعش) و، بۆ ئەو مەبەستە جگە لە کاری عەسکەری رووی کردووەتە کاری دیبلۆماسی و، لە هەفتەی رابردوو شاندێکی ئەمریکا گەیشتە بەغداو، شاندەکە پێکهاتبوو لە ئەنتۆنی بلیکن یاریدەدەری وەزیری دەرەوەو، بریت ماگۆرك نوێنەری تایبەتی سەرۆك ئۆباماو جۆزێف هاریس بەرپرسی ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوەیی بۆ کاروباری عێراق و، جۆزێف بینتگتۆن بریکاری وەزیری دەرەوە بۆ کاروباری ڕۆژهەڵاتی ناوین و، شایانی ئاماژەیە شاندەکە لە گەڵ گەورە بەرپرسانی عێراق باسی هەنگاوەکانی شەری موسڵیان کرد ئەمە لە لایەك و، لە لایەکی ترەوە تورکیاش ئەیەوێت پەلە بکرێت لە شەری موسڵ و، بەشداری تیادا بکات و، ئامانجی ئەوەیە چۆن لە کاتی ڕزگاری موسڵ دیکتاتۆرییەکەی سەدام حوسەێن هەرچی بەڵگەنامەو دیکۆمێنت هەیە لە لایەن ئەمریکاوە دەستی بە سەرداگیراو، هەر هەمووی باسی لە ڕەفتارو پرسە چەپەڵەکانی سەدام و حزبی بەعسی عەرەبی و، هەڵسوکەوتی ڕژێمەکەی ئەکردو، تورکیا لەوە ترساوە بەڵگەکانی پاش نەمانی داعش بکەوێتە دەستی لایەنەکانی تر، کە چۆن ئەردۆگان و تورکیا یارمەتی داعشیانداوەو، تورکیا نایەوێت هەرچی تاوان دژ بە هەڵسوکەوتی نامرۆڤانەی داعش هەیە کە بە فیتی ئەو کراوە بدرێتە پاڵی و، تاوانبار بکرێت.

تورکیاو وڵاتانی کەنداو بە تایبەت عەرەبستانی سعودی و قەتەرو بەعسییەکانی عێراق و هەندی لایەنی تر لە ژێر چاودێری ئەمریکا داعشیان دروستکردو، هەر لە سەرەتاوە تورکیا یارمەتی داعشی داوە لە هەموو ڕوویەکەوەو، هەرچی کارو کردەوەی نامرۆڤانە هەیە، داعش بە فەرمانی تورکیا ئەنجامیداوەو، لە هەمووی زەقترو دزێوتر گرتنی شەنگاڵ بوو لە 3 ی ئابی 2014 دژ بە ئێزدییەکان و، ئەو کارەش بە پێی نەخشەیەکی دارێژراوو گوماناوی کراو، بەبێ تەقەکردنی پێشمەرگەکانی پارتی دیموکراتی کوردستان کە پاراستنی شارەکە لە ئەستۆیان بوو.

ئۆگەر موسڵ لایەن هەر هێزێکی تر‌ەوە داگیربکرێت و داعش تێکبشکێنرێت، ئەوا بەشێکی زۆر لەو تاوانانە ئەردۆگان وحزبی "" دادو گەشەپێدان "" و تورکیا ئەگرێتەوەو، تورکیا لە مێژووەوە بە یارمەتیدانی داعش تاوانبارکراوەو ، ناوی چووەتە لیستی ڕەشەوە. زلهێزەکانی دنیا کەکن بۆ تێکرایی بچنە جەنگەوە دژ بە دەوڵەتی

ئیسلامی (داعش) بۆ ئازاد کردنی شاری موسڵ و، هەر یەکێ بۆ گوترەی قورسایی و توانایی سەربازیی خۆی بەشدار ئەبێت و، لە کۆتاییدا پشکی خۆی وەرئەگرێت لە تاڵانی دوای جەنگی شاری موسڵ و، ئەمریکا بۆ گرتنی شاری موسڵ لە کێبرکێدایە لە گەڵ نەیارو دژستەکانی و، هەوڵئەدات هەموو بەشایەکان پربکاتەوەو، بەشداریەکی بەهێز بکات بۆ لەناوبردنی رێکخراوی داعش ، بە مەبەستی قایمکردنی جێپێی خۆی لە عێراقداو، ئێرانیش کار ئەکات پاڵ بنێت بە حەشدی شەعبی شیعەکانی سەر بەخۆی بۆ بەشداریکردن لە شەری موسڵداو، جێی خۆی لە گێرەپانی شاردا دیاری بکات و، بەو شێوەیەش رێگای سوریا و عێراق خۆش ئەکات و، ئەتوانێت بە هێزی زەمینی دژستەکانی لە عێراق و سوریا بپارێزێت، بەڵام تورکیا بەرامبەر بەوانە لە رێی داروودەستەی سوننەکان و کوردانی یاوەری ئەیەوێت بوونی خۆی لە شارەکە پیشان بدات و، بتوانێت دەسکەوت و بەرهەم دابین بکات و، لە ئێستادا هەموو هەوڵێکی تورکیاو یاوەرەکانی ئەوەیە رێگری لە گرتنەوەی موسڵ بکەن و، نەهێڵن هیچ هێزێکی تر بەشداری بکات و، تورکیا وەك شەی سوریا ئەیەوێت هێز بە راستەوخۆ بەشداریی گرتنەوەی شاری موسڵ پێبکات ئەوەش بە پێی رێککەوتن نامەیەك لە ساڵی 1926 شدا لە نێوان زلهێزەکان واژوکراوەو ئەو مافەی پێئدراوە.
لە 24 /8/2016 هێزەکانی سوپای تورکیا لە ئێپراسیۆنی (قەلغانی فورات) چونە ناو خاکی سوریاو شاروچکەی جەرابلوسیان داگیرکردو، لە پاش رێژەك تورکیا تێپبارانی ئەو ناوچانەی کوردی تیابوو کردو، بووە هۆی شەهید بوونی ژمارەیەك هاوڵاتی و شەرڤانان و، وا دیارە بە بەڵگەی بەشدارکردن لە گرتنەوەی موسڵ تورکیا ئێپراسیۆنێکی تر ئەنجامئەدات و، دوور نییە ناوی ئێپراسیۆنی (قەڵغانی دیجلە) ی لێبنێت و، ئەوەتا سەرکی تورکیا نایشارێتەوەو رایگەیاند، باوەڕیان وایە کردەوەی هاوشێوەی (قەڵغانی فورات) لە عیراقیش پێویستە هەر وەك چۆن لە سوریا کردیان.
بۆ هەرکارێکی سەربازی لە عێراق تورکیا ئامادەیە، چونکە خاوەن ژمارەیەکی زۆر بنکەی سەربازییە لە خاکی کوردستان و، هێزێکی گەورەی زەبەلاحی لە بەعشیقە نزیك بە پارێزگای موسڵ کۆکردووەتەوەو، ئەوترێت تەنها 10 کیلۆمەتر ماوە بگاتە ناو شار.
بۆ دەستوەردان لە کاروباری عێراق تورکیا پشت بە رێکەوتنی زلهێزەکان ئەکات کە لە ساڵی 1926 مۆرکراوەو، دیارە تورکیا ئەگەر بۆی برەخسێت و، بەشداری شەری گرتنەوەی موسڵ بکات و، نیمچە سەرکەوتنێك وەدەستبهێنێت پەلاماری شاری کەرکوك ئەدات و، ئەو کات رەجەب تەیب ئەردۆگان سەتەنەتی عوسمانلییە دڕاوەکان زیندو ئەکاتەوەو، لە پێش هەموو شتێك لە دژستەکانی هەئەگەرێتەوەو، خاکی

وڵاتەکانیان داگیر ئەکات و، کوردیتانیش دوور نییە لەو نەخشە گیاوە.
ئەمریکا، تورکیا، ئێران، عێراق، سوننە بەعسییەکان، پێشمەرگەو حەشدی شەعبی شیعەکان، هەر هەموویان لە سەر خەتن و، چاوەروانی کاتی دەستپێکن و، هەر یەك لە سەر ئاوازێك ئەخوێنێت و، داهاتووش هێشتا لێیەو، کەس نازانێت کێ زیاتر خوێن ئەدات و، لافاوی خوێن کێ ئەگرێتەوەو، کێی ئاوارە ئەبێت و، کێ وەریان ئەگرێت و، کێ برسییەکان تێر ئەکات و، کێ شوێنی ژیانیان دیاری ئەکات، کێ ئەمرێت و کێ ئەمێنێتەوە.
ئەوەی بێ ئیمەی کورد گرنگە دوور بین لە پیلانی دوژمنان و، بتوانین هێزی پێشمەرگە قارەمانەکان بپارێزین و، هەموومان پشتیوانیان بین و، بە دروشمی زەق و بریقەداری دوژمنان هەڵنەخەڵەتێن و، هەوڵ و تێکۆشانمان یەکبخەین لە پێناو دەرکردنی دوژمنی سەرسەختی گەل و نەتەوەکەمان تورکیای کەمالیست لە خاکی کوردستان.

19/9/2016

نمایشی "ئاڵای بێ وڵات" و "ژیان لەسەر سنوور" لە فیستیڤاڵی فیلمی "فکەئکا" لە ژاپۆن

تاران ۱۹ سێپتەمبەر (ZNA) ـ فیلمی بەندیی "ئاڵای بێ وڵات" نوێترین بەرهەمی "بەهمەن قوبادی" و فیلمی دیکەمێنتاریی "ژیان لەسەر سنوور" لە فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی "فکەئکا" لە ژاپۆن نمایش کران.

فیلمی بەندیی "ئاڵای بێ وڵات" A Flag Without a Country لە دەرهێنانی "بەهمەن قوبادی" و بێ ئامادەبوونی ئەم سینەماکارە کورە، لە نوێترین بەشداریی نێودەوڵەتی خێدا، کاتژمێر 7:15ی ئێوارەی ڕۆژی ۱۶ سێپتەمبەری 2016 لە بەشی سەرەکی بیست و شەشەمین

خولی فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی "فوکوئۆکا" Fukuoka بە "تەرکیز لەسەر ئاسیا" Focus on Asia لە هەیڤی ژمارە 13ی "سینەمای یونایتەد" لە شاری فوکوئۆکا لە وڵاتی ژاپۆن نمایشکرا و هەر لە دوای ئەم فیلمە کوردییە، فیلمی دیکەمێنتاریی "ژیان لەسەر سنوور" Life on the Border لە دەرهێنانی هێشت مندالی شارەکانی کەبانێ و شنگال لە بەشی "نمایشی تایبەتی پانۆراما"ی Special Screening Panorama ئەم فیستیڤاڵە چووە سەر پەردەی سینەما.

ئەم دوو فیلمە کوردییە لە دووهەمین نمایشی خۆیاندا لە فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی "فوکوئۆکا"، کاتژمێر 4ی دوانیوەڕۆی ڕۆژی ١٩ سێپتەمبەری 2016 لە هەیڤی ژمارە 13ی "سینەمای یونایتەد" و لە دواییین نمایشی خۆیاندا لە کاتژمێر 12:30 نیوەڕۆی ڕۆژی 23 سێپتەمبەری 2016 لە هەیڤی ژمارە 5ی "سینەمای یونایتەد" لە شاری فوکوئۆکا لە وڵاتی ژاپۆن دەچنە سەر پەردەی سینەماکان.

"خەڵاتی بینەرانی فوکوئۆکا" کە خەڵاتی سەرکی فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی "فوکوئۆکا" دەتە ئۆژمار، لە لایەن بینەران و بە مەبەستی بردنسەرەی ئاستی فەرهەنگی سینەمای ئاسیا بە درهەنرێکی بەهرەمەند دەبەخشرێت.

فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی "فوکوئۆکا" کە بە یەکێک لە گرینگترین فیستیڤاڵەکانی فیلمی ئاسیا ناسراوە و لەسەر باشترین بەرهەمەکانی سینەمایی ئاسیا تەرکیز دەکات، بە نمایشی نوێترین بەرهەمی بەرچاوی دەرهێنەرە ئاسیاییەکان لە چەندین بەشی "سەرکی"، بەشی "فیلمە دیکەمێنتارییەکان"، بەشی "فیلمە ڤیەتنامییەکان"، بەشی "فیلمە ژاپۆنییەکان" و هەروەها بەشی "نمایشی تایبەت" لە ڕۆژانی 15 تا 25ی سێپتەمبەری 2016 لە شاری فوکوئۆکا لە وڵاتی ژاپۆن بەڕێوەدەچێت.

بۆ زانیاریی زیاتر:
/http://www.focus-on-asia.com/lineup_en

مەنسوور جیهانی

چەند بەیقە یەك بۆ ئە شقۆكی نەمر … حە سەن مەلا

شەوێكی زۆر تاریك و سارد و بارا ننا وە ی ئەو شە وی كە مرۆڤ تا قە ت پەروەكین دە بێت ئەوشەوی تەنها ڕۆمانێكی وەك سزا و تاوان و چەندانی تر بە توا نن شان لە شانی بدە ن لە ئیوارە یە كی سارد ی بارانا ویدا كە بە خور باران دا ی كردبوو ، لە كۆلا ًنەكە دا لە بەر لیزمە ی باران كەس دە ر نە دەكەوت ، شەقام چۆ منیش بە پەلە لە دەرگای مالمً دا زۆر دەرنگ دایكم دەرگای كرد وە ، كاتیكیش بینی هەموو گیانەم لە بە ر باران تر بووە ، ئیتر هیلاك و ماندوو دەركەوتم ، ئیدی خۆی بە چ ًیشخانەكە كرد ، بۆیە یەكسەر بە بیً دە نگی خۆم گەرەەم كردوە لە بەر ئاگر دانەك ، كاتێكیش چاكەتەكەم فڕدا و تەماشا ی پشكۆی ئاگردانەكەم دە كرد چۆن گەش بونتەوە ئیتر لەگەڵ و گفتوگۆی خود ی و خەیاڵ و پشكۆ ی ئاگردان ئاوێزا ن بووین ، كاتێك ئێوارە بوكی راِ زاوی خەیاڵم تاقانەكەم چەند جار پێم گوتی ئەو تاوا نی من نیە ، ئەو یاسایەی ئێمە پێ سزا درا ین هین ئەمڕ نیە ، ئەوە میراتی دە یان و سەدان ساڵە وەكو دیاری بۆمان ماوەتەوە ، ئەوان خەڵاتی سوڵتانن ، ئەوە مە دالیا ی نە براوی ئاغا و شێخی مەدەرن ، شێخەكەم ئەمڕ دڕاوترین مرۆڤی سەردەمە منم ،، ئەمڕ دەستە و نزە ر لە بەردەم ئە شقت راوستاوە م نازانم چی بەڵێم ، ئاە سوێند بە نسیمی بەیانی بە هەنەسك و فرمێسكی بەخورت، سوێند بە كۆچی بێ ماڵ ئاوا یت ، ئێستا دەرون لە دەرگای دارستانێك خەون ، تەمەنێك جاوەڕوانی ،

هەزران پرسیارم لە دەرگا دە دا ت ، بۆ ئاگایت دێ بۆ شینی ڕۆیشتنت سیروانێك بە خورفرمێسكی لێم وە یست ، ئازیزە كە م نازا نم لە كام شارلە چی ماڵێك سڕا خە ت بكە م ، ئێستا دووریت بۆ دەونی بیرەوری و قەسیلە ی خەونەكانم یەكجار تۆفانێكی نە هامەتی ئەم تەمەنە پا یزی منە ڕۆژانە دەمكوژیت، تۆ بە ئەو دابرانت بە بۆ دەنگە یت دەتوا نیت بەهارم لێ بكەیت پایز ، زەریا بكەیت بە بیابان ، سپێدەم بكەیت بە ئاوا بون، لەقوڵا ی ئەوینی پاكژمە وە چك دادم تا ئەمڕۆش ئازیزە م بۆ ئەوینمان ، بۆیە ئێستاش بمبورە بۆچەند ساتێك پیاڕەكانت ماندو دەكەم لەگەڵ ئەونامە سادەیە بەر لە ماڵ ئاوای نوسیتەوە تا ئێستاش هەر نە بە خەیاڵیش نەگەیشت دەستم بمبورە لە بری سلاوە ، ویستم وێنە ی ئەو مرۆڤ میهربانی كە تا ئە مڕۆ شازنی دڵمە پێم نە گوتی

خۆشەویستم کە هێندە ئەوینت بەرزە لە ناوهەستمدایە لە ناودمارەکانی خوێندا هاتوو چۆ دە کات نەك لە دڵم بە ێکو لە ێوخسارم نە تشاێتەوە هە ستم ، لە بیرت هەمووجارێك دەتگوت گەرمیانی گیانە بمورە فڕە کراو ین ئەو نامانی بێ یە ك شەوتا بەیان دەمان نووسی، ئە و ساتانی ئەوین و ئیلهام دەستە لملان بێ کڕپترین پیت و بەهێزترین سڕز ئاوسە دەبوون ، ئە و دڕا نە باران ئاسا نا خەمانی پا راو دە کرد لە موحبەت چرك بەچرك لە و کانیا و سڕزمان پارا و دە بوین! وە لێ دە ترساین نامەی ئەوین ئاێوگڕرکەین ، زڕر لە مێژ بوو لە بە را نبە رە بە یەك را دە وستاین هەست وسڕزمان ئاوێزان بێت ، ئە وێ ێژ ێ تە نها پژارە م خولیا ی بینینی قژە ی زەرد و چاوی رە شە و برەژا نگە ی درێژ لێو ی ئاێا و نیگای پرە لە سحراو یت هەمیشە دە یً وا نی کرد بووم ، ئایە چەندە قەشنگ بوون هەموو سپێدە یەك بە یانیەکانمت پرە دەکرد لە بە یانبت باش ، ئا ی چەند سە رنج راکێش بوون بزەی سەرلێوت سوکناهی بوون بێ ئەوین پر لە جێش ، ئەزانی کە ئێستا وەرزی من هەردەم پایز رێژگاری حەزکانم بە هەتیوی بە میرا ت بەجێ دەهێێت ، ئەزانم تاقانەکەم لە کانگای دلً ە و ە لێم زە یزی ویژ دا نم ئازارم ئەدا ت پێ نە گوتی من مرێقی جەنگە نیم ، هیچ شك نابم تاکێچت ێوو لە قەێا بێت، بەرگەی ێژی تەنگا نت ناگرم ، بەفری لوتکەم زوو دە توێمەوە ، ئەو رێگا یە ی بێ سەفەر بەرپات کرد وە بە موسا فیرێکی وەك من نا ئاسایەوە ناگێێتەوە لێت نابێتەوە ،
ئەزانم تا ئەمرێش لێم وەرناگریت کتێبێك نە پارچە شعرێ نە گوێێ نە بزیەك ، ئە ئە دە ی هاورێتیك بە چی دە چێت ئەوە ی گوزشت ێا ستیکی تاێ و زڕر قسە ی نە وترا وە بوو
بەلاً ئیً ستاش لە جیً ژوانی جاران چاوەێوانی گفتوگێ و بەێنکە ی نێوانمانم بێ گە رانەوە ت تاقانەکەم ، بێزا رنا بم گەر بێ سەد یەك چاوەرێ بم ، هەموو تەمەنم بە دە بەخشم گەر ساتێك رێ هەێەکەیت بێ دیدار ێك ،
گوێی هەموو پێدە شتی گەرمیانت لە یەخە دە دە م گەر بمبوری نە مە توا نی تێ بەگڕرمەوە دێدارە کەم ئەو یا سا ی تاریکستانی بوو تێی لە ئامیزم گرتەوە لەو ێژ و ئەزانم تا ئێستاش قینی تێچەند لە لوتکیە ! سەرسام نابم ئێستاش لە یاد ەم زڕر بە یانی تێ غەمی نە بوونی و هەژاریت بەسەرشانتدا وەك کێویك کوتبوو ، دێ پیسی باوا نت قوفڕی لە حەزکانت دا بوو تەنها کێێگیەك بێ رژاندنی ئەو هەموو نەهامەتیت من بووم ، زڕرجار دە تگوت
تێ ئاوێنە ی منی تێخەونی پاشە ێژی منی، من و تێ نێبەری ئەم دونیاین ، چەند ە وێنە ی جوا نت دە کێشا خەونی چە ندە جوانمان

هەبوو ، لە خەونی ماڵکی قورینی پڕدە شتی گەرمیان و ئەو هەردە و کۆا نە خەونی منداڵکی گچکە و ماڵکی قورینە بوین ، نانا دوو منداڵ یەکگیان ناو ی ئەژی دە بڕت و ئەوی د ی فەرهاد ، ئەژی کابان و فرهادیش لەگەڵ کار و بەر خەکاندا دە چڕت بڕ لە وەرگا ، ئازیزکەم بە پڕنکە نینەوە تڕ دەتگوت نا نا لە م دەشتە کاکی بە کاکی گەرمیان ە ئەستەم ئەم جڕرە ژیانە بڕ ئڕمە ، چەند جوا نە باسی ئەو میوا نانمان د ە کرد کە ڕۆژگك دە بوون بە میوا نمان ، ئاە باسی کڕگە و مە زرا کانمان دە گڕرایەوە ، لە یادە م چەند جار دە تگوت خڕشەویستی نڕوا نمان و چیڕکی بە گە یشتنی خڕشەوشیتیمان بڕ منداڵ ا کانمان دە گڕینەوە ، کە تڕم هەبوو هەمووشتگك جوان بوو ، ڕۆژکانم هەمووی ەنگین بوو کە تڕ هەبوو دونیام قەشنگە تر بوو، هەموو ئیواریەك خڕشترین گڕرا نی و ناسکترین هڕنراوە میوانم بوون ، بەڕام ئڕستا چی ؟ ئڕستا تڕ ڕۆیشتیتوو من تە نهام ، تەنها ی ئە و میوا نە نەخوا زرا و یە هەموو ساتگك رڕح دەکڕشڕت کچێ بڕ دەبەختی دەژیم، بڕیە بەختەورەم دەکات گەر ویژدا نت زەیند وە بڕت ئەو ی ڕوویدا حەز و نەسروتنی خڕت بوو بەدوا ی جارەنوسی خڕت چویت ، دەزانم ژیانی نوڕت ناچاریت هەڕبژارد ، تڕ ڕۆیشتی منیش لەم پا یز عومەری تەمەنما و لە نڕوە بازنەی عەشقی ڕا بردوو بە د یار وە فا ڕۆژمڕری جارانمان یاد دە نووسمەوە خڕم دەنوسمەوە وە رتم دە ڕت خڕشم لە خڕم ناگەم ، هەموو ڕۆژگك دە جار دە لڕم پا یزگك ئڕمە ی بە یەك نا سان ، ئە ی بڕ هە ر پا ییز گك لڕکی کردنی ؟ لە نڕوە ئەم کڕشك خەیاڵدا دایکم چایەکی بەهڕنام ئیدەی بیری خەونەکەم خاڵی بووە و هەموو شیًگ وە ك خڕی نەمایەوە .

سڕرکردە!... ئڕرسڕلان مڕحمود

سڕرکردە چییە؟
شۆڕشگڕری وڕنە مڕزنکۆو،
بڕڕری قردڕڵڵی پیشانگە وڕنەییکانیشە، لڕکوردستان !

سڕرکردە چڕنە
خاوڕنی دایانگۆو یانۆو یاریگۆو،

گۆ لەسەر گۆیش، لەمیللەتەکەی دەکات،
لەکوردستان !

سەرکردە کێیە؟
هەگرسەنەری جەنگەکان و،
عاشقی گەرانی و مەسیقاو سەمایشە،
لەکوردستان !

سەکردە لەکوێیە؟
قسە لەسەر شارستانیەت و سەربەخۆیی دەکاو،
چەپەرستیشە، لەکوردستان !

سەرکردە،
لوتبەرزێیو، بە پێزیش لەسەر ئەژنۆ،
وێنە دەگرێ لەتەك کورتباکاندا،
لەکوردستان !

سەرکردە،
سیاسەتکارە،
خاوەن بیرە نەوت و، کارگەی چیمەنتۆو،
مۆ و هۆتێل و کەمپانیایو بزنس دەکات،
لەکوردستان !

سەرکردە،
شەش مانگ جارێك،
ناوماڵەکەی دەگۆڕێت، تاڵانچیە،
پەنابەرە لەوڵاتان، تەبلیغاتی ئیسڵاح دەکات،
لەکوردستان !

سەرکردە،
سەری کردە نیە، سەر بردێیە،
لەکوردستان !

سەرکردە،
ئەنفالچییە، خوێنخۆرە،
پێشوازی لەخانەوادەی شەهیدو، جینۆساید دەکا،
لەکوردستان !

سەکردە،

ملی بەدەست خەیەوە نیە و،
ململانێش لەسەر دەستکات دەکا،
لەکوردستان !

سەرکرە،
دوای خۆ پێ کردنی لەخواردنی خۆك،
دەستی بۆتاوێ، هیچ شتێکی دی نیە، لەخەرهەنات،
لەکوردستان،

ئەرسەلان مەحمود